

10. Tevik mevzuatında öngörülen destek unsurları

10.1 Yatırımlarda devlet yardımları

Yatırımların tevik, yönlendirilmesi ve desteklenmesine ilişkin düzenlemeler, 16.07.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile yürürlüğe girmiştir. Konuya ilişkin açıklamalar ise 28.07.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ no: 2009/1) ile yapılmıştır. Anılan Karar ile Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2006/10921 sayılı Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Öte yandan, 20.08.2009 tarih ve 27325 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılması Hakkında 2009/2 sayılı Tebliğ ile 28.07.2009 tarih ve 27302 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de (Tebliğ no: 2009/1) bazı değişikliklere gidilmiştir.

Yapılan düzenleme ile yatırım tutarları ve yatırım konuları bazında bölgesel bir takım destek ve tevik unsurlarından yararlanabilmesi mümkün hale getirilmiştir. Bu destek ve tevik unsurları ana başlıklar halinde aşağıdaki şekilde olup, detay açıklamalara ilerleyen bölümlerde ayrıca yer verilmiştir.

a) Genel Tevik Unsurları

- i. Gümrük vergisi muafiyeti
- ii. Katma değer vergisi istisnası

b) Bölgesel ve Büyük Ölçekli Yatırımlara Sağlanan Tevikler

- i. Faiz desteği
- ii. Sigorta primi ile verilen hissesi desteği
- iii. Vergi indirimi
- iv. Yatırım yeri tahsisi

10.1.1 Yatırımlara sağlanacak destek unsurları

10.1.1.1 Bölgesel Sınıflandırma

2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun kararlaştırılabilir istatistiksel veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde istatistiksel Bölge Birimleri Sınıflandırması yapılmıştır. 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yukarıda yer verilen Karardaki sınıflandırmalardan, istatistiksel Bölge Birimleri Sınıflandırması Düzey 2 dikkate alınmak suretiyle iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyelerine göre 4 gruba ayrılmıştır. Düzey-2 istatistiksel bölge sınıflandırması

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

kapsamında kodların da yer aldığı 4 gruba ayrılan iller aşağıda belirtilmiştir.

I. bölge

- TR10 İstanbul
- TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
- TR31 İzmir
- TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik
- TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova
- TR51 Ankara

II. bölge

- TR22 Balıkesir, Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç)
- TR32 Aydın, Denizli, Muğla
- TR61 Antalya, Isparta, Burdur
- TR62 Adana, Mersin

III. bölge

- TR52 Konya, Karaman
- TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
- TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir
- TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak
- TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat
- TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın
- TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya
- TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis

IV. bölge

- TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop
- TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane

- TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt
- TRA2 Adana, Kars, Ardahan, Iğdır
- TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari
- TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
- TRC2 Gaziantep, Diyarbakır
- TRC3 Mardin, Batman, Şanlıurfa, Siirt
- TR22 Çanakkale, Balıkesir, Bozcaada, Gökçeada, İçmeler

10.1.1.2 Yararlanılabilecek destek ve teşvik unsurları

Yer verilen düzenlemeler kapsamında yararlanılabilecek destek unsurları yatırımlar bazında aşağıdaki şekilde sınıflandırılacaktır.

I. ve II. Bölgedeki Yatırımlar	III. ve IV. Bölgelerdeki Yatırımlar	Büyük Ölçekli Yatırımlar
- Vergi indirimi	- Vergi indirimi	- Vergi indirimi
- Sigorta primi i veren hissesi deste i (*)	- Sigorta primi i veren hissesi deste i	- Sigorta primi i veren hissesi deste i
- Yatırım yeri tahsisi	- Yatırım yeri tahsisi	- Yatırım yeri tahsisi
- KDV istisnası	- KDV istisnası	- KDV istisnası
- Gümrük vergisi muafiyeti	- Gümrük vergisi muafiyeti	- Gümrük vergisi muafiyeti
	- Faiz deste i	

(*) Bu destekten yararlanabilmesi için 31.12.2010 tarihinden önce yatırıma başlanmış olması gerekmektedir.

Ar-Ge ve çevre yatırımları ile doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesisin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesi veya yok edilmesine yönelik çevre yatırımları bölge ayrımı yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve faiz desteğinden yararlanabilecektir.

Ayrıca; teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarının üzerindeki yatırımlar için bölge ayrımı yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi (KDV) istisnasından yararlanılacaktır.

Yukarıda yer verilen bölgesel yatırım teşviklerinden her türlü yatırımın faydalanması mümkün bulunmamaktadır. Bölgeler itibarıyla gruplandırılan illerde hangi yatırım konularının teşviklerden yararlanabileceği 2009/15199 sayılı Karar ekindeki 2 numaralı listede yer almaktadır.

10.1.1.3 Destek unsurlarından yararlanabilmek için yapılması gereken asgari yatırım tutarları

Yatırımın, destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının I. ve II. bölgelerde 1.000.000,00 TL, III. ve IV. bölgelerde 500.000,00 TL tutarında olması gerekmektedir.

Ancak büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ile genel tevik sisteminden yararlanacak yatırımların söz konusu tutarların üzerindeki asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite artını sağlaması gerekmektedir.

Bununla birlikte; finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200.000,00 TL olması gerekmektedir. Sadece taahhüt desteklerinden yararlanacak tesisler için asgari sabit yatırım tutarı aranmayacaktır.

Ayrıca; yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makro ekonomik programlar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik değerlendirilmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve tevik belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

10.1.1.4 Büyük ölçekli yatırımlar

Büyük Ölçekli Yatırım, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde belirtilen 50.000.000,00 TL üzerindeki yatırımlardan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na ekli (Ek-3) listede belirtilen yatırımlar olarak kabul edilmektedir. Söz konusu Karar ekinde belirtilen sektörler aşağıda yer verilmiştir.

- Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı,
- Transit boru hattıyla taşımacılık hizmetleri,
- Motorlu kara taşıtları imalatı,
- Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı,
- İlaç üretimi yatırımları,
- Elektronik sanayi yatırımları,
- Madencilik yatırımları,
- Makine imalat yatırımları,
- Lokomotif ve vagon imalatı,
- Liman ve liman hizmetleri,
- Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler imalatı,
- Hava ve uzay araçları imalatı.

10.1.2 Genel tevkifler

Tevkif edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarının üzerindeki tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnasından yararlanabilecektir.

10.1.2.1 Gümrük vergisi muafiyeti

Tevkif belgesi kapsamındaki yatırım malları ile otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içinde kalmak kaydıyla, CKD aksam ve parçalarının ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki thalat Rejimi Kararı gerektiren ödenmesi gereken gümrük vergisinden muafittir.

Makine ve teçhizat bedelinin %5'ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yerel motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmiksör, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki thalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilecektir.

Karar uyarınca düzenlenen tevkif belgeleri kapsamında yukarıda belirtilenler hariç olmak üzere aşağıda yer verilen mallar ithal edilemeyecektir:

- Makine ve teçhizat bedelinin %5'ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yerel motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmiksör, beton santrali, forklift ve beton pompası hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,
- Binek aracı, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofralar ve mutfak eşyası,
- Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetlerine yönelik tevkif belgeleri hariç diğer tevkif belgeleri kapsamında basım ve matbaa makinaları,
- Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası,
- Havayolu taşımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlardaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopterler.

Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik tevkif belgeleri kapsamında kullanılan makine ve teçhizat ithal edilemeyecektir.

Tevkif belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak tevkif belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Müsteşarlık görüşüne istinaden Gümrük Müsteşarlığına gümrük vergisi ile katma değer vergisinin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilecektir. Bu uygulama "teminatla ithalat" olarak adlandırılmaktadır.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketine adına ayrı bir tevkif belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının tevkif belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılacaktır. thalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri

müteselsilen sorumlu olacaktır.

Yatırım süresi içerisinde kambiyo mevzuatında yer alan ödeme ekillerinden herhangi biri ile ithalat i lemlerine ba lanılmı ve bedeli kısmen veya tamamen ödenmi ancak ithalatı gerçekte tirilememi makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresi biti tarihini izleyen 4 ay içerisinde olmak kaydıyla, do rudan gümrük idareleri tarafından izin verilmektedir.

Te vik belgesi almak üzere müracaat edilmi , ancak te vik belgesine ba lanmamı yatırımlara ili kin makine ve teçhizatın ithaline, Müste arlı nın görü üne istinaden Gümrük Müste arlı nca gümrük vergisi ile katma de er vergisinin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilecektir. Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı ay olacaktır. Teminat süresi içinde kesin ithalat için gerekli i lemler tamamlanmamı ise, süre uzatımı için Gümrük Müste arlı na müracaat edilmektedir. Teminatın ba langıç tarihi, e yanın serbest dola ıma giri tarihi olacaktır. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde te vik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük Müste arlı na müracaat etmesi gerekecek; aksi takdirde, teminat irat kaydedilecektir.

Te vik belgesinin yatırım süresi içerisinde; evsafa uygun çıkmaması nedeniyle yerine yenisi getirilmek kaydıyla, e yanın serbest dola ıma giri ini müteakip garanti süresi içinde yurt dı ı edilecek makine ve teçhizatın ve herhangi bir ekilde tamir ve bakım veya di er nedenlerle yurt dı na gönderilecek makine ve teçhizatın mahrece iade i lemleri için do rudan gümrük idaresine müracaat edilecektir. Bu yöndeki talepler ilgili gümrük idaresince, gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılacaktır. Mahrece iade i lemine konu yatırım mallarının yurt dı ı edilmesinden itibaren bir yıl içinde aynısı veya yenisinin yurda giri i lemleri, Müste arlı nın herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi ile katma de er vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle do rudan gümrük idarelerince sonuçlandırılacaktır.

10.1.2.2 Katma de er vergisi istisnası

Katma De er Vergisi Kanunu'nun 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendinde yatırım te vik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimlerinin KDV'den istisna oldu u hükmü yer almaktadır. Maddenin devamında yatırımın te vik belgesinde öngörüldü ü ekilde gerçekte memesi halinde zamanında alınmayan verginin alıcıdan, vergi ziyayı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilece i belirtilmektedir. Anılan madde uyarınca zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamana ımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldi i tarihi takip eden takvim yılının ba ndan itibaren geçerli olacaktır.

2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7 nci maddesinde, te vik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimlerinin Katma De er Vergisi Kanunu kapsamında katma de er vergisinden istisna edilece i belirtilmektedir.

10.1.3 Bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlarda yararlanılan te vikler

Mezkur Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca aranan artları sa layan te vik belgesine ba lı bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar, yukarıda yer verilen genel te vikler haricinde a a ıda belirtilen destek ve te vik unsurlarından ayrıca yararlanabilirler.

10.1.3.1 Faiz desteği

Talep edilmesi halinde, bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin tevik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının ağırlığındaki tabloda yer verilen kısımları, Müsteşarlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk 5 yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilecektir.

Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar

	TL Kredi	Döviz veya Döviz Endeksli Kredi
I. Bölge	-	-
II. Bölge	-	-
III. Bölge	3 puan	1 puan
IV. Bölge	5 puan	2 puan
	III. ve IV. bölgede yapılacak yatırımlar için azami 500.000,00 TL	

Ar-Ge ve Çevre Yatırımları

	TL Kredi	Döviz veya Döviz Endeksli Kredi
I. Bölge	5 puan	2 puan
II. Bölge	5 puan	2 puan
III. Bölge	5 puan	2 puan
IV. Bölge	5 puan	2 puan
	Azami 300.000,00 TL	

Faiz desteği içeren tevik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek olanlar için de faiz ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilecektir.

Tevik belgelerinde faiz desteğinin öngörülmesi olmasının doğrudan faiz desteğinden yararlanmaya hak oluşturmaz. Faiz desteğinden yararlanabilmek için söz konusu desteği içeren tevik belgesi konusu yatırım için bankaların kredi kullandırımını öngörmesi ve bankaca Müsteşarlıkça yapılacak müracaatın Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme çerçevesinde uygun görülmesi gerekmektedir.

Tevik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için, Müsteşarlık ile protokol imzalayan bankalardan birine başvurabilecek; bankaca yapılan

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

de erlendirme sonucunda kredi kullanılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde bankaca Müste arlı a yapılacaktır.

Aynı te vik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla banka talepte bulunamayacak; aynı te vik belgesi kapsamında faiz desteğinden yararlanabilmek amacıyla bankadan kullanılan kredi ve finansal kiralama işlemleri için de birlikte talepte bulunulamayacaktır. Bu tür durumlarda faiz desteği müracaatı yatırımcının tercihine göre finansal kiralama şirketi veya bankalardan birisi tercih edilerek yapılacak ve aracı kurum desteği tirilmemek kaydıyla aynı te vik belgesi kapsamı yatırım için birden fazla itfa tablosuna göre işlem yapılabilecektir.

Kullanılmı makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teebbüsleri dahil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz desteği öngörülmemiştir. Ayrıca, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıncakullanılan veya kamu kaynaklarından sübvansede edilen krediler için de faiz desteği uygulanmayacaktır.

Kullanılan kredilerin faiz, kar payı veya ana paralarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde ilk defa geri ödenmemesi halinde, bu durum ilgili aracı kurumlar tarafından en kısa sürede Müste arlı a bildirilecek ve Müste arlıkça faiz desteği ödemeleri durdurulacaktır. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Müste arlı a bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılacak; kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksaması halinde ise faiz desteği ödemesine son verilecektir.

Te vik belgesi kapsamı yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının te vik belgesinde faiz desteğinin öngörülmesi olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, faiz desteği miktarı ve benzeri şartlar de i tirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteği ödenmesine devam edilecek; aksi takdirde, devredilen makine ve teçhizata yönelik faiz desteği uygulaması durdurulacaktır.

Aracı kurum, faiz desteğine esas olan kredinin te vik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullanılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde bankaca, Müste arlıkça kullanılan faiz desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uygulanan faiz oranı uygulanmak suretiyle tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise itfa planında belirtilen toplam faiz desteği miktarının beş gün içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekmektedir.

Aksi takdirde söz konusu meblağlar Müste arlıkça, bankalar için, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karlılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak ve finansal kiralama şirketleri için ise 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak geri alınacaktır.

Te vik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi halinde yararlanılan faiz desteği tutarı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilecektir.

10.1.3.2 Sigorta primi i veren hissesi desteği

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında desteklenen yatırımlardan, te vik belgesinde kayıtlı istihdam öngörülleri ile tutarlı olmak kaydıyla; komple yeni yatırımlarda, işletmeye geçi tarihinden itibaren sağlanan ve diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda

bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik I Müdürlüğü'ne verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına ilave edilen, istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Hazinece kar ilanacaktır.

Bölgeler	31.12.2010 tarihine kadar yapılan yatırımlar	31.12.2010 tarihinden sonra yapılan yatırımlar
I	2 yıl	-
II	3 yıl	-
III	5 yıl	3 yıl
IV	7 yıl	5 yıl

5084 sayılı Kanun kapsamındaki desteklerden yararlanmakta olan işletmeler için, bu Karar kapsamında ayrıca prim desteği uygulanmayacak; ancak, söz konusu işletmelerde 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden düzenlenecek teknik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlara istinaden olacaktır ilave istihdam için de prim desteği uygulanacaktır.

İşveren hissesine ait primlerin kar ilanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumu'na vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarın Hazinece kar ilanmayan işveren hissesine ait tutarı ödemesi zorunlu olacaktır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazedenden Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilecektir.

Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına teknik belgesinin tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip başlanabilmektedir.

10.1.3.3 İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

Bilindiği üzere Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32 nci maddesinde kurumlar vergisi oranı % 20 olarak belirlenmiştir. Söz konusu Kanun'a 5838 sayılı Kanun ile eklenen 32/A maddesi ile başlanılan bazı yatırımlardan sağlanan kazançlara % 20'den daha düşük bir oranda kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yatırımların Devletçe desteklenmesi mümkün hale getirilmiştir. Yatırımlardan sağlanan kazançta uygulanacak vergi oranları ile yatırıma katkı oranları Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde önceki bölümlerde yer verilen mezkur Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiştir.

İndirimli vergi oranları yatırımcıların münhasıran teknik belgesine başlanılan yatırımlardan elde edecekleri kazançta uygulanacaktır. Önceki yatırım indirimli uygulamalarının aksine, yatırımcıların tüm kazançları yerine sadece teknik belgesine konu yatırımlar dolayısıyla elde ettikleri kazançlara uygulanacak olması nedeniyle, eski uygulamalara nazaran sınırlayıcı ve daraltıcı bir özellik taşımaktadır.

Sağlanan vergisel teknik viktan kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında gelir vergisi mükellefleri de yararlanabilecektir. Kurumlar ve gelir vergisi mükellefleri Kanun kapsamında gerçekleştirilecek teknik belge yatırımlardan elde ettikleri kazançlarına indirimli gelir/kurumlar vergisi oranı uygulayacaklardır. İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanamayacaktır.

Söz konusu Kanun hükmü gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve i ortaklıkları, taahhütleri yapanlar ile 4283 sayılı Yap-İlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar, rödevans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar, indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulamasından yararlanamayacaktır.

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlar için geçerli olacak vergi indirimi uygulamasında, arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortisman tabii olmayan diğer harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamayacaktır.

İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilecektir. Yatırımcıların faydalanabilecekleri azami vergi indirimi tutarı tevkif belgesine bağlı olarak yatırım tutarı ile yatırımın yapıldığı bölge için tespit edilen yatırıma katkı oranının çarpılması sonucu bulunacak tutar olacaktır. Söz konusu yatırıma katkı tutarı, yatırımların, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla Devletçe karılacak kısmı; yatırıma katkı oranı ise yatırıma katkı tutarının, yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oranı ifade etmektedir.

Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın i letme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazançta uygulanacaktır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenecektir. Bu hesaplama sırasında i letme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmi tutarları ile dikkate alınacaktır.

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları aşağıda belirtilmiştir.

Bölgesel uygulama

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	10	25
II	15	40
III	20	60
IV	25	80

Büyük ölçekli yatırımlar

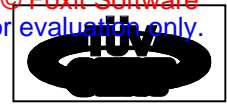
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	25	25
II	30	40

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular

serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

III	40	60
IV	45	80

Ancak, tevkif belgesi kapsamında 31.12.2010 tarihine kadar yatırıma başlanması halinde aşağıda belirtilen indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanacaktır.

Bölgesel uygulama

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	20	50
II	30	60
III	40	80
IV	60	90

Büyük ölçekli yatırımlar

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	30	50
II	40	60
III	50	80
IV	70	90

İndirimli kurumlar vergisi uygulamasına, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren başlanacaktır. Bu durumda geçici vergi döneminde de uygulama olabilecektir. Diğer bir ifadeyle, indirimli kurumlar vergisi uygulaması için dönem sonunu beklemek gerekmeyecektir. Geçici vergi döneminde, yapılan tevkifli yatırımdan kazanç elde edilmesi halinde, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecektir. Aynı mükellef tarafından farklı illerinde yatırım yapılması ve tevkif belgesi alınması durumunda, her ille ilgili yatırıma katkı oranı ve indirimli kurumlar vergisi oranı ayrı ayrı dikkate alınacaktır.

Artlar başlanmadan indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Örnek (indirimli kurumlar vergisi uygulaması)

Yatırımcı (A) A. III. bölgede bulunan bir ilde 2009/15199 sayılı Karar çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırım (büyük ölçekli yatırım kriterlerine uymamaktadır) için Hazine Müsteşarlığı'ndan tevkif belgesi almıştır. Belge kapsamında 2009 yılında 4.000.000 TL tutarında yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir. Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere bu yatırım için Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen katkı oranı % 40, kurumlar vergisi indirim oranı ise % 80'dir. Buna göre;

- İndirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle Devletçe alınmasından vazgeçilen vergi yoluyla yatırıma başlanan katkı tutarı (4.000.000 * % 40 =) 1.600.000 TL,

- Yatırıma katkı tutarına ulaşmaya kadar yatırımın iletmesinden başlanacak kazanç

uygulanacak kurumlar vergisi oranı [% 20 - (% 20 * % 80) =] % 4,

- Katkı tutarına ulaşıncaya kadar yıllar itibarıyla indirimli kurumlar vergisi uygulanabilecek toplam kazanç tutarı [1.600.000 / (0,20 - 0,04) =] 10.000.000 TL (Katkı tutarının, normal kurumlar vergisi oranı ile indirimli kurumlar vergisi oranı arasındaki farka bölünmesi suretiyle hesaplanmıştır.) olacaktır.

Yatırım 2009 yılında işletilmeye başlanmıştır. Bu yatırımdan elde edilen kazançların aşağıdaki tablodaki gibi olduğu kabul edildiğinde, yıllar itibarıyla bu kazançlar üzerinden ödenecek olan kurumlar vergileri ile yatırıma katkı tutarları aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Kurumlar vergisi

Yıllar	Yatırımdan elde edilen kazanç	Normal orana göre hesaplanan (%20)	BKK'na göre ödenecek(%4)
2009	3.500.000	700.000	140.000
2010	5.000.000	1.000.000	200.000
2011	4.000.000	800.000	560.000
Toplam	12.500.000	2.500.000	900.000

Yatırıma devlet katkısı

Yıllar	Yatırımdan elde edilen kazanç	Yıllık tutar	Toplam tutar	Kalan tutar
2009	3.500.000	560.000	560.000	1.040.000
2010	5.000.000	800.000	1.360.000	240.000
2011	4.000.000	240.000	1.600.000	---
Toplam	12.500.000	1.600.000		

a. 2009 yılı

2009 yılında indirimli kurumlar vergisi uygulanabilecek toplam tutar 10.000.000 TL'dir. Aynı yılda yatırımdan sağlanan 3.500.000 TL'lik kazanç, bu tutardan düşüldüğünden, 2009 yılı kazancının tamamına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecektir.

2009 yılında yatırımdan elde edilen 3.500.000 TL'lik kazanç üzerinden % 20 oranı yerine % 4 oranında kurumlar vergisi hesaplanması nedeniyle, 2009 yılında Devletin yatırıma katkısı (700.000 - 140.000 =) 560.000 TL olmaktadır. Katkı tutarının (1.600.000 - 560.000 =) 1.040.000 TL'si sonraki yıllara devretmiştir.

b. 2010 yılı

2010 yılında indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecek toplam tutar (10.000.000 - 3.500.000 =) 6.500.000 TL'dir. Aynı yılda yatırımdan sağlanan 5.000.000 TL'lik kazanç, bu tutardan düşüldüğünden, 2010 yılı kazancının tamamına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecektir. 2010 yılında yatırımdan elde edilen 5.000.000 TL'lik kazanç üzerinden % 20 oranı yerine % 4

oranında kurumlar vergisi hesaplanması nedeniyle, 2010 yılında Devletin yatırıma katkısı (1.000.000 - 200.000 =) 800.000 TL olmaktadır. Katkı tutarının (1.040.000 - 800.000 =) 240.000 TL'si sonraki yıllara devretmi tir.

c. 2011 yılı

2011 yılında indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecek toplam tutar (6.500.000 - 5.000.000 =) 1.500.000 TL'dir. Aynı yılda yatırımdan sağlanan 4.000.000 TL'lik kazanç, bu tutardan fazla oldu undan, 2011 yılı kazancının ancak 1.500.000 TL'lik kısmına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanabilecek, kazancın kalan (4.000.000 - 1.500.000 =) 2.500.000 TL'lik kısmına ise normal kurumlar vergisi oranı uygulanacaktır. Buna göre 2011 yılında yatırımdan sağlanan kazanç üzerinden; $1.500.000 * \% 4 = 60.000$ TL $2.500.000 * \% 20 = 500.000$ TL olmak üzere, toplam 560.000 TL kurumlar vergisi ödenecektir.

Bu hesaplamalar uyarınca, yapılan yatırımın 2009 yılında 560.000 TL'si, 2010 yılında 800.000 TL'si ve 2011 yılında da 240.000 TL'si olmak üzere toplam 1.600.000 TL'lik kısmı

Devlet katkısı ile gerçekleştirilmi olmaktadır.

10.1.3.4 Yatırım yeri tahsisi

5838 sayılı Bazı Kanunlarda De i şiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 23. maddesi hükmü çerçevesinde Müste arlıkça te vik belgesi düzenlenmi büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlı nca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilecektir.

5520 sayılı Kanun gere ifinans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve i ortaklıkları ile 4283 sayılı Yap- let Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve letilmesi ile Enerji Satı nın Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap- let-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar kapsam dı ı bırakılmı tır.

10.1.4 Di er te vikler

10.1.4.1 KKDF istisnası

Yatırım te vik belgesi kapsamında kullanılan krediler üzerinden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi yapılmamaktadır.

10.1.4.2 Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde ta nma deste i

Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde I. ve II. bölgelerdeki illerde faaliyette bulunan i letmelerin, sadece IV. bölgedeki illere 31.12.2010 tarihine kadar bütünüyle ta nması ve en az 50 ki ilik istihdam sa lanması halinde bu tesisler için;

a. Kurumlar veya gelir vergisi nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren 5 yıl süreyle % 75 oranında indirimli olarak uygulanacaktır.

b. Ta nma ile birlikte yapılacak ilave yatırımları da içeren te vik belgesi kapsamı yatırımlar için

yatırım yeri tahsis edilebilecek; sadece taınma i lemini gerçekle tireni i letmeler için yatırım yeri tahsis edilmeyecektir.

c. Çalı anların asgarî ücrete tekabül eden sigorta primi i veren hissesinin tamamı taınma tarihinden itibaren be yıl süre ile bütçeden kar ılanacaktır.

Tesislerin taınma i leminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması halinde taınma ile ilgili nakliye giderlerinin tamamı yeminli mali müşavir raporlarına istinaden bütçeden kar ılanabilecektir.

10.2 Te vik belgesi ve belge ile ilgili hususlar

10.2.1 Te vik belgesi

Te vik belgesi düzenlenmesine ili kin talepler Hazine Müste arlı ına yapılacaktır. Müste arlı a yapılacak müracaatların; yabancı sermayeli irket ve ubelerce gerçekle tirilecek yatırımlar için Yabancı Sermaye Genel Müdürlü üne, di er bütün yatırımlar için Te vik ve Uygulama Genel Müdürlü üne yapılması gerekmektedir. Ancak bazı yatırımlar için yatırımcının tercihine ba lı olarak sanayi odalarına da ba vuru imkanı bulunmaktadır.

Te vik belgesi düzenlenebilmesi için;

- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili ki ilerce imzalı müracaat dilekçesi,
- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili ki ilere ait noter tasdikli imza sirküleri,
- Yatırım bilgi formu: 2009/1 No.lu Tebli 'in ekinde (Ek-1) yer almaktadır. Bir nüsha olarak hazırlanacak olan bu belgenin her sayfasının yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili ki ilerce imzalanması ve ka elenmesi gerekmektedir.
- Müste arlı a yapılacak müracaatlarda; 400 TL tutarındaki mebla ın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldı ına dair makbuzun ikinci nüshası, sanayi odalarına yapılacak müracaatlarda; yukarıda belirtilen mebla ın 100 TL tutarındaki kısmının ilgili sanayi odasının hesabına yatırıldı ını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldı ına dair makbuzun ikinci nüshası,
- Firmanın sermaye yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örne i,
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmu prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadı ına veya tecil ve taksitlendirildi ine ya da yapılandırıldı ına ve yapılandırmanın bozulmadı ına dair Sosyal Güvenlik Kurumu'nun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı,
- 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece ED Yönetmeli i eki listelerde yer alan "Çevresel Etki De erlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki De erlendirmesi Gerekli De ildir Kararı" artı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Orman Bakanlı ından alınan Karar ve/veya Karara ili kin yazı,

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

ile birlikte Müste arlı a müracaat edilecektir.

Ancak, yabancı sermayeli yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulamalar kapsamındaki yatırımlar ile ara tırma ve geli tirme ile çevre yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 8.000.000,00 TL'yi a mayan ve tebli le belirlenecek imalat sanayi yatırımları için firmanın tercihine ba lı olarak yatırımın yapılaca ı yerdeki Türkiye Odalar ve Borsalar Birli i'ne ba lı sanayi odalarına da müracaat edilebilecektir.

Hazine Müste arlı ının yapaca ı nihai de erlendirme sonucunda uygun görülen yatırımlar te vik belgesine ba lanacak olup; müste arlık, gerekli görülen hallerde ilave bilgi ve yatırımın konusuna ba lı olarak ilgili kamu kurum ve kurulu larından alınmı görü , izin, ruhsat ve benzeri belgeleri istemeye yetkilidir.

Tamamlanmı yatırımlar ile müracaat tarihinden önce gerçekte tirilmi bulunan yatırım harcamaları te vik belgesi kapsamında de erlendirilmemektedir.

Te vik belgeleri kapsamında; yatırım malları ile otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçaları, gemi ve 50 metrenin üzerindeki yat in a yatırımları ile ilgili tekne kabu u hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve i letme malzemesi, kullanılmı yerli makine ve teçhizat, arazi tipi olanlar dahil otomobil, minibüs vb. binek araçları, porselenden, seramikten ve camdan mamul sofr ve mutfak e yası, ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetlerine yönelik te vik belgeleri hariç di er te vik belgeleri kapsamında basım ve matbaa makinaları de erlendirilmeyecektir.

Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, so utucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası, havayolu ta ımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlar dı ındaki di er yatırımlar için uçak ve helikopter te vik belgeleri kapsamına dahil edilmemektedir. Di er yatırım konularında ise sektörel özellikler dikkate alınarak te vik belgesi kapsamında de erlendirilmeyecek harcamalar belirlenmektedir.

Te vik belgelerine ait ithal ve yerli listelerde in aat malzemelerine yer verilmemektedir.

Yatırım malı ifadesi ile bina ve arsa hariç te vik belgesi kapsamındaki mal ve hizmet üretimi için kullanılan her türlü makine, teçhizat, tesisat ve yatırımın cinsine ba lı olarak mefru at gibi sabit harcamalar anla ılmaktadır.

Te vik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekte tirilmi bulunan yatırım harcamalarının te vik belgesi kapsamında de erlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Te vik belgesinde öngörülen yatırıma ba lama tarihi, te vik belgesi için Müste arlı a veya sanayi odasına müracaat tarihidir.

Yatırıma ba lanıldı ının kabul edilebilmesi için, arazi-arsa alımı, altyapının hazırlanması, in aata ba lama, makine ve teçhizat temini gibi harcamalardan bir veya birkaçının gerçekte tirilmesi arttır. Ancak harcama tutarının; bölgesel uygulama kapsamında gerçekte tirilen yatırımlar için te vik belgesinde kayıtlı sabit yatırımın en az %10'u, büyük ölçekli yatırımlar için ise en az 5.000.000,00 TL olması halinde yatırıma ba lanılmı sayılmaktadır.

Yatırım projesine ili kin karar alınması, ön hazırlık yapılması, fizibilite yapılması ve irket kurulması yatırıma ba lama sayılmamaktadır.

Komple yeni yatırım, tevsisi, modernizasyon, ürün çeşitlendirmesi, entegrasyon yatırımları, tevkif belgesi kapsamında yapılabilecek olan yatırım cinsleri olarak belirlenmiştir.

Tevkif belgesi kapsamında yatırım olarak değerlendirilecek çalışmalar aşağıdaki tanımlar çerçevesinde değerlendirilecektir.

Komple yeni yatırım: Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa, bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımlardır. Ayrıca, mevcut tesislerde makine ve teçhizat ilavesi nedeniyle kapasite artırımının %100'ü geçmesi halinde bu yatırımlar yeni yatırım sayılacaktır.

Tevsisi: Mevcut bir yatırıma ilave üretim hattı veya makine ve teçhizat ilave yapılması suretiyle üretim miktarının artırılması veya yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut üretim hattında yer alan makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve seviyesel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yenilerinin ilave edilmesi ve genelleştirme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile altyapı müteakik olarak bir bütün teşkil eden, aynı işletmede aynı mal ve hizmetin kapasitesini en fazla %100'e kadar artırmaya yönelik yatırımlardır.

Modernizasyon: Mevcut tesislerin üretim hatlarında, gelişen teknoloji sonucunda teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizatlara teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile veya makine teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış yatırım harcamalarının tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Ürün Çeşitlendirmesi: Mevcut tesis ile altyapı müteakik olarak olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımlardır.

Entegrasyon: Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

10.2.1.1 Tevkif belgesinin revizesi

Tevkif belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler olmayıp, yatırımın her aşamasında tevkif edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirmeye sonucunda tevkif belgesini düzenleyen merci tarafından değiştirilebilmektedir.

Tevkif belgesinin sabit yatırım tutarında %50'nin üzerinde artışı veya azalışlarında yatırımcılar, tevkif belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, tevkif belgesinin revizesi talebinde bulunabileceklerdir. Yatırıma başlamaya tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, talep edilmesi halinde tevkif belgesi kapsamına dahil edilecektir.

10.2.1.2 Süre uzatımı

Tevkif belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde,

Yatırıma başlanılması olması kaydıyla Yatırım Takip Formu ile birlikte tevkif belgesinin düzenlendiği i mercie süre uzatımı talebinde bulunulması durumunda, tevkif belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilecektir.

Mücbir sebep veya fevkalade hal durumları nedeniyle yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri halinde, yatırımın verilen ek süre de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilmesi durumunda Müsteşarlıkça proje bazında ek süre verilebilecektir.

10.3 Yatırım tevkif mevzuatına ilişkin diğer hususlar

10.3.1 Yatırımların nakli

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçi tarihinden itibaren asgari beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekmektedir. Ancak, Müsteşarlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taahhütlü bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınabilecektir. Sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi daha yüksek bölgelere veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınacaktır. İşletmeye geçi tarihinden itibaren beş yıllık süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir. Ancak bu durumda, varsa taşınma tarihinden itibaren bakiye yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulaması yapılmayacaktır.

Beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yaptırılmamış yatırımlar için, taşınma öncesinde Müsteşarlıkça müracaat edilerek tamamlama vizelerinin yaptırılması gerekmektedir. Bu tür yatırımlara taşınma sonrasında da yer de ikli izni verilebilmektedir. Ayrıca, genel tevkif sisteminden yararlanan yatırımların yer de ikli talepleri, yatırım dönemi de dahil olmak üzere Müsteşarlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılacaktır.

10.3.2 Finansal kiralama

Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, tevkif belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptıran yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilmektedir.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir tevkif belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının tevkif belgesi dikkate alınarak ve tevkif belgesini düzenleyen mercie onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılmaktadır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumlu olacaktır.

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim tarihinden itibaren 5 yıllık süre dolmadan devredilmesi durumunda her türlü yükümlülük finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleştirilememesi durumunda, beş yıllık süreyi doldurmayan makine ve teçhizat içeren tevkif belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde finansal kiralama şirketinden tahsil olunacaktır.

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılmasının talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatına istinaden, tevkif belgeli bir yatırımcıya yapılacak sözleşmeye istinaden

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

devredilebilecektir. Bu durumda devreden yatırımcının yatırım bütünlü ünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının te vik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınacaktır.

Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim edilerek be yıllık sürenin dolması kaydıyla, yatırımcıya ait te vik belgesinin herhangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine müeyyide uygulamayı gerektirmeyecektir. 5 yıllık sürenin dolmaması halinde, yatırımcının yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanacaktır.

Sözlemede devir yetkisinin tanınması halinde de finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, yatırımcının uygun görüşü olmadan başka bir finansal kiralama şirketine devredilemeyecektir. Yatırımcının te vik belgesi kapsamında bulunan kullanılmı makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilmektedir.

Finansal Kiralama Kanunu'nun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralaayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması halinde, sözleşmenin feshi halinde 6 ncı fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilecektir. Belirtilmeyen hususlarla ilgili olarak Finansal Kiralama Kanunu hükümleri dikkate alınarak Müste arlı n görüşü doğrultusunda işlem tesis edilecektir.

10.3.3 Devir, satı , ihraç ve kiralama

Yatırım tamamlama vizesi yapılmı te vik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satı , ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip be yılı doldurmuş olması halinde serbest olup; söz konusu satı ların işletmenin asgari be yıl süre ile faaliyette bulunmasını engelleyecek mahiyet ta maması gerekmektedir.

Tamamlama vizesi yapılmı yapılmadı na bakılmaksızın be yılını doldurmamı makine ve teçhizatın yatırımın bütünlü ünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte; te vik belgesi bir başka yatırım için devri, te vik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satı , ihracı ve kiralanması Müste arlı n iznine tabidir.

Tamamlama vizesi yapılmamı veya tamamlama vizesi yapılmı olmakla birlikte be yılını doldurmamı makine ve teçhizata satı izni verilebilmesi için yatırımın bütünlü ünün bozulmaması şartı aranmaktadır. Bu tür durumlarda satı izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler tahsil edilmeyecek; ancak yatırımcının te vik belgesinin satı iznini müteakip diğer nedenlerle iptali halinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuatı çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınacaktır.

Be yıllık süreyi doldurmamı makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapılmı yapılmadı na bakılmaksızın izinsiz satıldı nın tespit edilmesi halinde satı ı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilecektir. Satı dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılabilir azami kredi tutarında da azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz desteği, vadeli ithalat ile kredi kullanımında tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi

ise ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınacaktır.

10.3.4 Kullanımı makine ve teçhizat ithali

Bölgesel ve sektörel kısıtlamalar gözönüne alınarak; thalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan "Eski, Kullanımı veya Yenile tirilmi Olarak thal Edilebilecek Maddelere li kin Tebli " hükümleri uyarınca ithali mümkün olan makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ve thalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat te vik belgesi kapsamında ithal edilebilecektir.

Kullanımı komple tesisler Hazine Müste arlı nca proje bazında yapılacak de erlendirme sonucunda uygun görülmesi halinde te vik belgesi kapsamında ithal edilebilecektir. Kullanımı komple tesislerin (karayolu nakil vasıtaları hariç) ithaline yönelik talepler, Müste arlıkça, ülke ekonomisine katkısı, katma de eri, istihdama etkisi, makine parkının teknolojik ve ekonomik ömrü gibi esaslar dikkate alınmak suretiyle proje bazında de erlendirilmektedir. Te vik belgesi kapsamında ithaline izin verilen kullanım komple tesisler; yatırım konusuna ba lı olarak yardımcı tesislerden ba ımsız, bir mal veya hizmeti üretebilecek komple bir hattan veya te vik belgesinde kayıtlı üretimi yapabilecek bir veya birden fazla makine ve teçhizattan da olu abilmektedir. Komple tesisler, bir firmaya ait tek bir tesisteki makine ve teçhizatları kapsayabilecek i gibi, aynı firmaya veya i tiraklerine ait farklı tesislerdeki makine ve teçhizatlardan da olu abilmektedir. Ancak, farklı firmalardan temin edilen münferit makine ve teçhizatlar ile tesis olu turulamayaca ı gibi, söz konusu tesislerin revizyon ve ticareti ile i tigoal eden firmalardan da ithalat yapılamayacaktır.

Türkiye'deki serbest bölgelerden kullanım komple tesis ithal edilmek istenmesi halinde; Dı Ticaret Müste arlı r'ndan alınımı mevcut tesisin faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadı ına ili kin uygunluk yazısının Müste arlı a ibrazını müteakip, belge aranmaksızın Müste arlık elemanlarınca kullanım komple tesisin bulundu u serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora göre ithal izni verilebilmektedir.

Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik te vik belgeleri kapsamında kullanım makine ve teçhizat ithal edilemeyecektir. Kullanımı olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dı nda kullanılması veya satılması halinde sa lanan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınacak ve sözkonusu makine ve teçhizat gümrüklere iade edilecektir.

10.3.5 Yatırımın süresi ve tamamlama vizesi

Te vik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak de erlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde, te vik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilmektedir. İlgili mevzuatı gere i kamu kurum ve kurulu larından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi di er belgelerin temini veya kamu kurum ve kurulu larının uygulamaları sonucu firmaların faaliyetlerini durdurmalarından veya yürütememelerinden kaynaklanan süre nedeniyle, yatırımın verilen ek süreler de dahil belgede kayıtlı yatırım süresi sonuna kadar gerçekleştirilemedi nin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi halinde veya tebli le belirlenecek mücbir sebep veya fevkalade hal durumlarında Müste arlıkça proje bazında ek süre verilebilecektir.

Öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için, te vik belgesini düzenleyen merciye veya Müste arlı a müracaat edilmesi gerekecektir. Bu süre içinde müracaat edilmemesi halinde, Müste arlık resen tamamlama vizesi

i lemlerini ba latabilecektir.

Müşte arlıkça uygun görülmesi halinde, yatırımların tamamlama vizesi i lemleri için ticaret ve sanayi odaları, sanayi odaları, ticaret odaları, deniz ticaret odaları, bankalar veya yatırımın bulundu u il valili i görevlendirilebilmektedir.

Yatırımların öngörülen süre içinde tamamlanamaması veya asgari yatırım tutarlarına uyulmaması halinde, te vik belgeleri iptal edilerek veya kısmi olarak müeyyide uygulanarak, sa lanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde yatırımcılardan geri alınacaktır.

10.3.6 Uygulama

Te vik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kurulu lar tarafından uygulanması zorunludur. Müşte arlık, bazı i lemlerin yürütme yetkisini di er kurum ve kurulu lara devredebilmektedir.

Müşte arlık, makro ekonomik politikalar ve geli en artları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya, gerekli düzenlemeleri yapmaya, çe itli kurum ve kurulu lara verilecek görevlere ili kin usul ve esasları tebli ler ile belirlemeye, ilgili kurulu lardan bilgi istemeye, özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, mücbir ve haklı sebeplerin varlı ı hâlinde te vik belgesi ile ilgili gerekli i lemleri yapmaya, yatırımlarda öngörülen artlara uyulup uyulmadı nı denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya, belgelerde tahrifat yapan, yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge veren yatırımcıların i lemlerini sınırlamaya, te vik belgelerini iptal etmeye veya te vik belgesi kapsamında sa lanan destek unsurlarına yönelik kısmen veya tamamen müeyyide uygulamaya yetkilidir.

Destek unsurlarının uygulanmasında ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Müşte arlı ın görü ü do rultusunda i lem tesis edilecektir.

10.3.7 Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş te vik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen te vik belgeleri ile ilgili uygulamalara, te vik belgesinin dayandı ı karar ve ilgili di er kararlar çerçevesinde devam edilecektir. 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın yürürlü e girdi i tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen te vik belgeleri kapsamında devam etmekte olan yatırımların, söz konusu Karar'da öngörülen ilgili yatırım konusuna ait asgari kapasiteleri ve bakiye kısımlarının asgari yatırım tutarını sa laması halinde, yatırımların bakiye kısımlarına bu Kararın lehe gelen hükümleri uygulanmak üzere yeni te vik belgesi düzenlenebilecektir. Bu kapsamda, yeni te vik belgesinin düzenlenmesiyle beraber adı geçen yatırımlar, di er artların da sa lanması halinde ilgili te vik unsurlarından yararlanabileceklerdir.

10.4 Yatırım indirimi uygulaması

08.04.2006 tarih ve 26133 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 5479 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Ticari ve Zirai Kazançlarda Yatırım ndirimi stisnası" ba lıklı 19. maddesi yürürlükten kaldırılarak; yatırım indirimi istisnasına 01.01.2006 tarihinden itibaren son verilmiştir.

Yatırım indirimi istisnasına bu e kilde son verilmesi, mükelleflerin yeni düzenlemenin yürürlü ünden önce gerçekleştirimi oldukları ve fizibilite çalı malarını tamamlayarak gerçekleştirilmeyi taahhüt

ettikleri yatırımlar nedeniyle indirimine hak kazandıkları yatırım indirimi istisnası tutarlarının akıbeti hususundaki sorunu bertaraf edebilmek için yürürlüğe giren 5479 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 69. madde uyarınca; gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 31.12.2005 tarihi itibarıyla mevcut olup, 2005 yılı kazançlarından indiremedikleri yatırım indirimi istisnası tutarları ile;

a. 24.4.2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teklif belgeleri kapsamında, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 09.04.2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki Ek 1,2,3,4,5 ve 6. maddeleri çerçevesinde belirlenmiş yatırımları için belge kapsamında 01.01.2006 tarihinden sonra yapacakları yatırımları,

b. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 19. maddesi kapsamında 1.1.2006 tarihinden önce belirlenen yatırımlarla ilgili olarak, yatırımla iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edip bu tarihten sonra yapılan yatırımları,

nedeniyle, 31.12.2005 tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre hesaplayacakları yatırım indirimi istisnası tutarlarını, yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (vergi oranına ilişkin hükümler dahil) çerçevesinde sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebileceklerdir.

Bu hüküm uyarınca yatırım indirimi istisnasına son verilmesine rağmen, mükelleflerin mevcut yatırımları nedeniyle hak kazandıkları yatırım indirimi istisnası tutarlarını üç yıl süre ile kullanmaları mümkün kılınmıştır; böylece mükellefler 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kurumlar vergisi beyannameleri kapsamında beyan edilecek kazançlarını yatırım indirimi istisnasına konu edebileceklerdir. Ancak bu hüküm kapsamında ilgili yıllara ilişkin beyan edilen kazançlardan indirilemeyen yatırım indirimleri sonraki yıllara devredilemeyecektir.

Söz konusu geçen yasal düzenleme ile ilgili olarak;

- Devreden yatırım indiriminin kullanımına ilişkin olarak getirilen üç yıllık süre sınırlaması,

- Yatırım indiriminden faydalanılmadığı durumda önceki vergi oranlarının uygulanmasına ilişkin düzenleme,

- Yatırım indirimi istisnasına son veren düzenlemenin yürürlük tarihi,

konularının Anayasa'ya aykırılığı uzun süre tartışılmıştır. Bu tartışmalar kapsamında "...(vergi oranına ilişkin hükümler dahil)..." ve "...sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait..." ifadelerinin iptali ile yatırım indirimi istisnasını yürürlükten kaldıran hükmün yürürlük tarihi konusunda Anayasa'ya aykırılığı talebiyle Anayasa Mahkemesi nezdinde iptal davaları açılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin 15 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilen toplantısında, yukarıdaki iptal istemleri değerlendirilmiş ve yatırım indirimi istisnası uygulamasına yönelik olarak "...sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait..." ibarelerinin iptaline karar verilmiştir. "...(vergi oranına ilişkin hükümler dahil)..." ibaresinin iptal talebi ise reddedilmiştir.

8 Ocak 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan bu karar uyarınca, 31.12.2005 tarihi itibarıyla hak kazanılan yatırım indirimi istisnası kullanımıyla ilgili süre sınırlaması 8 Ocak 2010 tarihi itibarıyla kaldırılmış olmaktadır. Buna göre 2009 yılına ilişkin olarak verilecek olan kurumlar vergisi beyannamesi de dahil olmak üzere, sonraki yıllardaki geçici ve kurumlar vergisi beyannamelerinde,

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

2005 yılından devreden yatırım indirimi tutarlarının beyan edilen kazançtan indirilebileceği kanaatindeyiz.

Ancak 2009/4. dönem geçici vergi beyannamesinin internet ortamında verilmesi amacıyla mükellefler arasında da yer alan uyarı yazısı ile kanunla mıdır.

"8/1/2010 tarihli ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 2006/95 Esas, 2009/144 sayılı kararı, Anayasanın 153. maddesi uyarınca, 8 Ocak 2010 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, 2009 hesap döneminde (geçici vergi dönemleri de dahil) yatırım indirimi istisnasından yararlanılması mümkün bulunmamaktadır."

Maliye Bakanlığı'nın konuya ilişkin görüşünün bu yönde olduğuna dair yayınlanmış sirküler veya tebliğ düzeyinde bir açıklama bulunmamaktadır. İnternet ortamında beyanname verilirken çıkan bu açıklama nedeniyle bazı mükellefler tarafından 2009 yılına ilişkin 4. dönem geçici vergi beyannameleri ihtirazi kayıtla verilmek suretiyle konu yargıya intikal ettirilmemiştir.

Anayasa Mahkemesi kararı konusunda Maliye daresinin 2009 yılına ilişkin görüşü yukarıda açıklandığı şekilde olmasına rağmen, 2010 ve takip eden yıllara ilişkin geçici vergi ve kurumlar vergisi beyannamelerinde söz konusu indirimden yararlanılmasının önünde herhangi bir engel bulunmadığı kanaatindeyiz.

Beyannamelerde indirilebilecek tutarın tespitinde ayrıca eskiden olduğu gibi endeksleme yapılabilecektir. Ancak endeksleme yapılırken kullanılacak olan oran, devreden yatırım indirimi istisnasının kaynağına göre değişecektir. 24.04.2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım tevkif belgeleri kapsamında, Gelir Vergisi Kanununun 4842 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki Ek 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. maddeleri çerçevesinde yapılan yatırımlarla ilgili devreden yatırım indirimi tutarının endekslenmesi sırasında ilgili yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranlarının kullanılması gerekmektedir. Ayrıca bu yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden dağıtılsın, dağıtılmasın % 19,8 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği de unutulmamalıdır.

GVK mülga 19. madde kapsamında 24.04.2003 tarihinden sonra tevkif belgesiz olarak gerçekleştirilen yatırım harcamalarından, kazancın yetersizliği nedeniyle kullanılmadığından 2009 ve sonraki yıllara devretmiş olan yatırım indirimi tutarlarının endekslenmesinde ise yeniden değerlendirme oranı yerine, Üretici Fiyat Endeksi'ndeki (ÜFE) artış oranının dikkate alınması gerekmektedir. Bu madde kapsamında yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmasına gerek yoktur.

Bunun yanında Anayasa Mahkemesi tarafından "...(vergi oranına ilişkin hükümler dahil)..." ibaresinin iptal talebi reddedilmiş olduğundan, yatırım indirimi istisnası kullanıldıktan sonra kalan matrah üzerinden % 20 oranı yerine % 30 oranında kurumlar vergisi hesaplanması unutulmamalıdır.

Bu kapsamda yatırım indirimi istisnasının kullanılıp kullanılmayacağına ilişkin karar verilirken, kazancın tamamına yetecek kadar yatırım indirimi tutarı olup olmadığına bakılmasında fayda vardır. Kazançtan daha az bir tutarda yatırım indiriminin olması durumunda, bu istisnadan yararlanılmadığından kalan kazanç üzerinden hesaplanacak olan vergi (% 30) ile istisnadan yararlanılmadığından hesaplanacak olan verginin (% 20) karşılaştırılması ve kararın bu karşılaştırmanın sonucuna göre verilmesi uygun olacaktır.

5479 Sayılı Kanun'un 2. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari ve zirai kazançlarda yatırım indirimi istisnası uygulamasına ilişkin 19. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Sözü geçen Kanun'un

22

yürürlük hükümlerinin yer aldığı 15. maddesinin 2 numaralı bendi de Anayasa'ya aykırılığı gerekçesiyle dava konusu edilmiştir. 5479 sayılı Kanun 8 Nisan 2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmasına rağmen, yatırım indirimi istisnasının kaldırılmasına ilişkin 2. maddesinin 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe gireceği hükmü davanın konusunu oluşturmaktadır. Bu hüküm uyarınca 5479 Sayılı Kanun'un 2. maddesinin yürürlüğü 1 Ocak 2006 tarihine kadar geriye yürütülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin 15 Ekim 2009 tarihinde verdiği karar ile yürürlüğü 01.01.2006 olarak belirleyen hüküm Anayasa'ya aykırılığı gerekçesiyle iptal edilmiştir. Bu karar ile 01.01.2006-07.04.2006 döneminde gerçekleştirilen yatırım indirimi harcamalarının, GVK mülga 19. madde kapsamında yatırım indirimi istisnasından yararlanabileceği kabul edilmiştir. Böylece bir deyişle GVK 19. maddeyi yürürlükten kaldıran 5479 Sayılı Kanunun ilgili maddesinin yürürlük tarihi, 1 Ocak 2006 yerine, 8 Nisan 2006 olmaktadır.

Buna göre 01.01.2006-07.04.2006 döneminde gerçekleştirilen yatırım indirimi harcamalarının da GVK mülga 19. madde hükümleri çerçevesinde yatırım indirimi istisnasından yararlanabileceği sonucu çıkmaktadır. Ancak 2006 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde 2005 yılından devreden yatırım indiriminin tamamını kullanmış olan mükelleflerin bu karar çerçevesinde söz konusu dönemde gerçekleştirdikleri yatırım harcamaları üzerinden hesaplanan yatırım indirimi istisnasını, ilgili yıla düzeltme beyannamesi vermek suretiyle mi, yoksa 2009 yılı beyannamesinde mi dikkate alabileceklerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından bir açıklama yapılması beklenmektedir. Mükelleflerin uygulamalarına Bakanlıkça açıklamaları çerçevesinde yön vermeleri uygun olacaktır.

10.5 Hracat ve diğer tedbirleri

10.5.1 Hracata yönelik vergisel tedbirler

Hracata yönelik tedbirler, bazı yasal düzenleme ve artırımlar dahilinde, damga vergisinden, banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV), 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınan harçlar ve diğer kanunlarda yer alan vergi, resim ve harçlar ile kaynak kullanımı destekleme fonundan (KKDF) istisna edilmiştir. Söz konusu düzenlemeler kapsamında uygulanan istisna ve muafiyetlere aşağıda kısaca değinilmiştir.

10.5.1.1 Vergi, resim ve harç istisnası

Hracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde vergi, resim ve harç istisnasının uygulama usul ve esasları daha önce, 2000/1 seri numaralı, "Hracat, Hracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkındaki Tebliğ" ile düzenlenmişken, 2008/6 numaralı "Hracat, Transit Ticaret, Hracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkındaki Tebliğ" ile önceki tebliğ yürürlükten kaldırılarak yeniden düzenlenmiştir.

05.12.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 2008/6 seri numaralı, "Hracat, Transit Ticaret, Hracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkındaki Tebliğ" (Hracat 2008/6) ile;

- Hracatı arttırmak,
- Harc ürünlerine uluslararası piyasada rekabet gücü kazandırmak,

c. hraç pazarlarını geli tirmek amacıyla

Tebli 'de belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, vergi, resim ve harç istisnası sa lanmaktadır.

Vergi, resim ve harç istisnası uygulamasında döviz kazandırıcı i lemlerin mahiyetine göre uygulanacak istisnanın kapsamı farklılık gösterebilmektedir. Belirli bazı faaliyetlerde vergi, resim ve harç istisnası, proje safhasından projenin bitimine kadar geçen süredeki i ve muameleleri kapsarken, bazı döviz kazandırıcı faaliyetlerde istisnanın kapsamı sınırlanmaktadır.

Öte yandan, 5035 sayılı Bazı Kanunlarda De i iklik Yapılması Hakkında Kanun ile Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu'nda yapılan de i iklik neticesinde, 01.01.2004 tarihinden itibaren döviz kazandırıcı faaliyetlerle ilgili i lem ve ka ıtlar, damga vergisi ve harçlardan istisna tutulmu tur. Söz konusu istisnaların uygulanmasına ili kin olarak yayımlanan 1 seri numaralı Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç stisnası Uygulaması Hakkında Tebli i ile düzenlemeler yapılmı tır. Buna göre, döviz kazandırıcı faaliyetler ile ilgili uygulanacak damga vergisi ve harç istisnası "Vergi, Resim ve Harç stisna Belgesi" veya "Dahilde leme zin Belgesi"nin ibrazı üzerine ba ka bir belge aranmaksızın re'sen uygulanacaktır. Anılan tebli de sayılan istisna kapsamındaki döviz kazandırıcı faaliyetler, hrcat 2008/6 Tebli i'nde sayılan ve a a ıda ayrıntılı olarak belirtilen belgeli ve belgesiz i lemler ile paraleldir.

10.5.1.2 stisna kapsamına giren vergiler

2008/6 numaralı Tebli 'de yapılan düzenlemeler çerçevesinde, yararlanılacak vergi, resim ve harç istisnası a a ıdaki vergileri kapsamaktadır.

- Banka ve sigorta muameleleri vergisi
- Damga vergisi
- Harçlar
- Di er kanunlarda yer alan vergi, resim ve harçlar
- 80 sayılı Kanun'a göre alınan hal rüsumu

10.5.1.3 Vergi, resim ve harç istisnasının kapsamına giren i lemler

Vergi, resim ve harç istisnası; ihracat, ihracat sayılan satı ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler, transit ticaretle ilgili i lemler ve kullanılan krediler ile bu i lemler ve krediler ile ilgili olarak düzenlenen ka ıtları içermektedir. Tebli çerçevesinde vergi, resim ve harç istisnası kapsamına giren i lemler ve bu i lemler nedeniyle düzenlenecek ka ıtlara a a ıda yer verilmektedir.

10.5.1.3.1 Krediler

- hrcat, ihracat sayılan satı ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler ile transit ticaretin finansmanında kullanılmak kaydıyla, kredi kurulu larınca kullanılan her türlü sevk öncesi ve sevk sonrası krediler
- Türk Eximbank tarafından aracı bankalar vasıtasıyla kullanılan krediler

c. T.C. Merkez Bankası'nca Eximbank'a açılan kısa vadeli senet reeskont kredileri ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki mevzuat uyarınca ihracat taahhüdüne bağlı olarak kullanılan altın kredileri

d. Firmaların sağladıkları prefinansmanlar

e. Dahilde İthalat Rejimi kapsamında yapılan ithalat ve / veya yurt içi alımların finansmanı amacıyla kullanılan krediler

f. Yukarıda sayılan kredilerin geri ödenmesi

10.5.1.3.2 İlemler

a. İhracatla ilgili işlem yapan bankaların (T.C. Merkez Bankası dahil), özel finans kurumlarının, faktoring şirketlerinin, sigorta şirketlerinin, noterlerin ve diğer kuruluşların ihracat, ihracat sayılan satı ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili yapmış oldukları bütün hizmet ve muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar ve kambiyo işlemleri

b. Türk Eximbank'ın fon temini işlemleri ile ihracat kredi sigortası /garantisi ile ilgili işlemleri

c. Dahilde İthalat Rejimi kapsamında yapılacak ithalat ve / veya yurt içi alımlar ile ilgili işlemler

d. İhracat karlılığı yapılacak her türlü ödemeler

10.5.1.3.3 Düzenlenen kağıtlar

İhracat, ihracat sayılan satı ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler ile transit ticaretle ilgili işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar.

10.5.1.4 Belgeli ve belgesiz işlemler

Yukarıda yer verilen işlem ve bu işlemlere ilişkin olarak düzenlenecek belgelere, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması, re'sen uygulama veya "Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi"ne göre uygulama olmak üzere iki farklı şekilde gerçekleştirilmektedir.

Dahilde İthalat Rejimi kapsamında yapılan ithalat ve/veya yurt içi alımlar, ihracat sayılan satı ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılabilmesi için Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan "Dahilde İthalat Zin Belgesi" alınması zorunludur. Bu çerçevede kullanılan krediler ve uygulanan istisnalar belgeye kaydedilir. Bunun dışında hususlarda vergi, resim ve harç istisnası, ilgili kurum ve kuruluşlarca re'sen uygulanır ve herhangi bir belge ile ilişkilendirilmez.

10.5.1.4.1 Belgesiz işlemler

Aşağıda belirtilen işlemler ve bu işlemler nedeniyle düzenlenecek kağıtlara; ihracata ilişkin olduklarının tevsik edilmesi durumunda, işlemi yapan kuruluşlarca, re'sen, vergi, resim ve harç istisnası uygulanmaktadır.

- a. Vergi Resim Harç istisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler
- b. İhracat karlılığı yapılacak ödemeler (Destekleme ve Fiyat Stikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ve temliknameler, SSK prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil)
- c. İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki
- d. İhracat belgelerini düzenlenecek anlaşmalar
- e. Tedarik edildikleri şekilde ihraç edilmek üzere mal alımı
- f. Dahildeleme zini kapsamında yapılan ithalat
- g. Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması
- h. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 131. maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj maddeleri ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali
- i. Yurtdışı ve uluslararası yurt içi ihaleler, yapı-let modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerine ilişkin sözleşme safhasından önceki teminat mektupları ile ilgili işlemler (teminat mektupları dahil) ve diğer işlemler ve bu konuda düzenlenen ihale kararları (Re'sen uygulanacak damga vergisi ve harç istisnası; ihale kararları, teminat mektupları ve bunlara ilişkin işlemler dışında kalan işlemler ve kararlara uygulanmaz)
- j. Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karlılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisi'nden veya T.C. İÇİŞİLER Bakanlığı'na tespit edilen diğer fabrikalarından alımı.

10.5.1.4.2 Belgeli İşlemler

Firmaların, aşağıda belirtilen ihracat, ihracat sayılan satı ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler çerçevesinde vergi, resim ve harç istisnasından yararlanmak istemeleri durumunda Dış Ticaret Müsteşarlığı'na müracaat ederek, Dahildeleme Zin Belgesi ve/veya Vergi, Resim, Harç istisnası Belgesi almaları gerekmektedir.

İhracat İşlemleri

Dahildeleme Zin Belgesi kapsamında ve bu belgenin geçerlilik süresi içerisinde, ihracat amaçlı olmak kaydıyla; yapılan ithalat ile yurt içi hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemesi alımları ve bunlarla ilgili verilecek her türlü teminat mektupları ile diğer işlemlerdir.

İhracat sayılan satı ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler

- a. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı'nca yayımlanan cari yıl Yatırım Programında yer alan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye (yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların;

- Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları hizmet ve faaliyetler ile yerli imalatçı firmaların, mükerrer olmamak kaydıyla bahse konu işi te kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satışı ve teslimleri,

- Yabancı firma olması halinde, yabancı firmanın bu işi te kullanacağı mal ve malzemeyi üreten yerli imalatçı firmaların (işin taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satışı ve teslimleri,

- Yerli ve yabancı firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, yerli firmaya kendi faaliyeti oranında, yabancı firmaya ise yerli imalatçı firmaların, üreterek yapacakları satışı ve teslimleri,

- Proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik ve benzeri hizmet satışıları.

b1.Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nca onaylanan savunma sanayi projelerini üstlenmiş yerli imalatçı firmaların, üreterek yapacakları satışı ve teslimleri

b2.Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nca savunma sanayi açısından önem arz ettiği belirtilen savunma araç ve gereçlerini üreten yerli imalatçı firmaların, ülkenin savunması ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, üreterek yapacakları satışı ve teslimleri,

b.3.Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nca onaylanan savunma sanayi projelerini üstlenmiş yerli imalatçı firmalar ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nca Savunma Sanayi açısından önem arz ettiği belirtilen savunma araç ve gereçlerini üreten yerli imalatçı firmalara, yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satışı ve teslimleri,

c. Yatırım teklifik belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek, Yatırım Teklifik Belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden yerli imalatçı firmaların satışı ve teslimleri,

d. Yerli imalatçı firmaların, Müsteşarlıkça yayımlanan teklifikli yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek satışı ve teslimleri

e. Yerli imalatçı firmaların, Yatırımlarda Devlet Yardımları Mevzuatı çerçevesinde CKD ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satışı ve teslimleri

f. Kamu kurum ve kuruluşlarının uluslararası ihaleye (sabit sermaye yatırımı nitelikli olanlar) çıkarılan yatırım malına, sınai mamullere ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satışı ve teslimleri,

g. Kamu kurum ve kuruluşlarının yaptırılan uluslararası taahhütler ve bu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılması yurt içi taahhütleri yüklenen yerli firmaların bu faaliyetleri

h. Yurtdışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri gibi döviz kazandırıcı hizmet projeleri

i. Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurtdışından getirme imkanına sahip oldukları sınai mamulleri teslim eden yerli imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri

- j. Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karlılığı hizmet satışları
- k. Uluslararası ticaretten kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri
- l. Yap-İlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen yerli firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetler
- m. Yerli firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması gayesiyle yurtdışında satışa açılması veya işletilmesi
- n. Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına garanti kapsamında gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetleriyle, yabancı bandıralı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı ile bunlara yapılan mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.
- o. Kamu kurum ve kuruluşlarınınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rüdvans karlılığına maden çıkarımı ve işletmesi ile ilgili üretim faaliyetleri.
- p. Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, bedelleri yurt dışındaki sağlık ve sigorta kuruluşlarından tahsil edilmek kaydıyla döviz karlılığı verilecek sağlık hizmetleri,
- r. Yurtiçinde yerleşik haber ajanslarınınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.

Yukarıda belirtilen ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden, "Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğ"de yer almayanlar damga vergisi ve harç istisnasından yararlandırılmaz.

10.5.1.5 Vergi resim harç istisnası belgesi

Yukarıda belirtilen (belgeli işlemler) ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler ile ilgili işlemler ve bu işlemler nedeniyle düzenlenecek kağıtlara vergi, resim ve harç istisnası uygulanabilmesi için Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan belge alınması gerekmektedir. Bu çerçevede kullanılan krediler ve uygulanan istisnalar belgeye kaydedilmektedir. Belge müracaat tarihi ile belge tarihi arasındaki işlemlere istisna uygulanmamaktadır. Ancak bu süre içerisinde gerçekleştirilen hizmet ve faaliyetler taahhüde sayılmaktadır.

Vergi, Resim Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla Müsteşarlığa yapılacak başvurular sırasında, aşağıdaki belge ve bilgiler istenmektedir.

- Dilekçe (müze sirkülerinde yer alan yetkililerce imzalanmış),
- Vergi Resim Harç İstisnası Proje Formu,
- Son üç ayda kapatılan belgelere ilişkin kapatma yazısı fotokopileri ile ihracat taahhütleri kapatılmamış Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyet tutarını gösteren banka tasdikli liste,

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

- d. Ticaret Sicil Gazetesi (aslı veya noter tasdikli örneği),
- e. İmza Sirküleri (noter tasdikli),
- f. Son yıla ait vergi dairesince tasdikli Bilanço ve Kar-Zarar Cetveli,
- g. İhracat Taahhütnamesi (imza sirkülerinde yer alan yetkililerce imzalanmış),
- h. Faaliyetin firma tarafından yapılabileceğini tevsik eden bilgi ve belgeler (Turizm İletme Belgesi, Seyahat Acentası Belgesi, Uluslararası Taahhütlük ve Lojistik Karnesi, Gemi Tasdiknamesi, Müteahhitlik Karnesi, Mukavele örneği, imalatçı firmalar için Kapasite Raporu vb.),
- i. Faaliyetin üstlenildiğini tevsik eden bilgi ve belgeler (ihalenin uluslararası olduğu veya faaliyetin yabancı para ile finanse edildiğine dair ilgili kurumdan alınan yazı ile DPT Müsteşarlığı'nın cari yıla ait yatırım programı numarası).

Diğer taraftan Vergi, Resim Harç İstisnası Belgeleri, belge süresi içerisinde ilgili firmanın başvurması durumunda, Müsteşarlıkça revize edilebilmektedir.

10.5.1.6 Vergi resim ve harç istisnasında ceza uygulaması

Damga vergisi, resim ve harç istisnasından faydalanan ihracatçı veya yatırımcı kişi veya kuruluşlara uygulanan istisnaların gerçekleştirilmeyen ihracat taahhüdüne tekabül eden kısımları ile belgenin iptal edilmesi halinde belge kapsamında uygulanan istisnalar Vergi Usul Kanunu ve Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca vergi, ceza ve faizleri ile birlikte geri alınmaktadır.

Bunun yanı sıra kapatma esnasında ibraz edilen bilgi ve belgelerin gerçek durumu yansıtmadığından, bu belge kapsamı ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslim veya döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyete tekabül eden istisnalar Vergi Usul Kanunu ve Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca vergi, ceza ve faizleri ile birlikte geri alınır ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır. İnceleme veya soruşturma sonucunda sahtecilik veya tahrifat fiili sabit olan belge sahibi firma adına 1 (bir) yıl süreyle vergi resim harç istisnası belgesi düzenlenmez.

Vergi resim ve harç istisnası uygulaması esnasında "İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkındaki Tebliğ" ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın ilgili genelgelerine uymayan, yanlış işlem yapan, belgelerin ilgiliye ait orijinal nüshasına gerekli temin ruhatı kaydetmeden işlem yapan, yanıltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağın ödenmesinden müstesna ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak 213 sayılı Kanun ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

10.5.1.7 İhracat taahhüdünün kapatılması

Belgesiz ihracat kredilerine ilişkin ihracat taahhütleri; Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın uygun görüşüne istinaden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca belirlenen usuller çerçevesinde, krediyi kullanan firma ve/veya krediyi kullanan firmanın grup firmaları tarafından gerçekleştirilen ihracatı tevsik eden gümrük beyannamelerine istinaden ilgili banka tarafından kapatılır.

malatçı ihracatçı firmalar, taahhüt ettikleri ihracatı bizzat ve/veya grup firmaları aracılığıyla yapabilecekleri gibi Müsteşarlardan izin almadan başka bir ihracatçı aracılığıyla yapabilirler. Bu firmaların üretim tesislerinin başka bir firmaya kiralanmış veya devredilmiş olması halinde ise, imalatçı ihracatçı firmaların kullandıkları kredilerin taahhütleri üretim tesisini devralmış veya kiralanmış olan firma tarafından gerçekleştirilen ihracat ile kapatılabilir.

malatçı olmayan ihracatçı firmaların kullandıkları kredilerin taahhütleri, Dış Ticaret Sermaye İirketleri ile Sektörel Dış Ticaret İirketleri tarafından gerçekleştirilen ihracat hariç olmak üzere, aracı ihracatçı firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracat ile kapatılamaz. Sektörel Dış Ticaret İirketleri tarafından kullanılan kredilerin taahhütleri ise İirket ortağı olan imalatçı ihracatçı firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracat ile kapatılabilir.

Vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılan transit ticaret İilemleri ile transit ticaretin finansmanında kullanılan kredilerin ihracat tahahhütleri transit ticaret faaliyetinden elde edilen gelirlerle kapatılır.

10.5.1.8 Kaynak kullanımını destekleme fonu istisnası

12.5.1998 Tarih ve 88/12944 sayılı Kararnameyle İilkin Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Hakkındaki 6 sıra numaralı Tebliğ uyarınca, Bankalar ve Finansman İirketlerince kullanılan krediler, Türkiye'de yerleşik İikİilerin yurt dışından sağladıkları krediler ve vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme İekillerine göre yapılan ithalatlarda, belli oranlarda KKDF kesintisi yapılmaktadır.

İhracatın finansmanı için Türk Lirası veya döviz olarak kullanılan krediler ile Türkiye'de yerleşik İikİilerin yurt dışından ihracatın finansmanı için sağlanacak kredilerde (ihracatı Tevrik belgesi, dahilde İileme izin belgesi ve vergi, resim ve harç istisnası belgesine bağlanmış ihracat sayılan satı ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin finansmanında kullanılanlar dahil) ve İhracatı Tevrik Belgesi ile Dahilde İileme İzin Belgesi kapsamında kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme İekline göre yapılan ithalatta, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu'na yapılacak kesinti oranları % 0 olarak uygulanır.

10.5.2 İhracata yönelik diğerk devlet yardımları

94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Hakkında Karar ve bu karara İilkin olarak çıkartılan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun tebliğleri ile İhracata Yönelik Devlet Yardımları hakkında bazı düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerle sağlanan İhracata yönelik devlet yardımları aşağıda gösterilmiştir.

- Uluslararası nitelikteki yurtiçi ve yurtdışı İihtisas fuarlarının desteklenmesi
- Çevre maliyetlerinin desteklenmesi
- Araştırma - geliştirme (AR-GE) yardımları
- İstihdam yardımı
- Yurtdışı fuar katılımlarının desteklenmesi
- Yurtdışında ofis, mağaza açma, İiletleme ve marka tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi

- g. Türk ürünlerinin yurtdışı pazarlarda markalaşması, Türk malı imajının yerleştirilmesi ve Turquality'nin desteklenmesi
- h. Pazar araştırması ve pazarlama desteği
- i. Eğitim ve danışmanlık yardımı
- j. Tarımsal ürünlerde ihracat iadesi yardımları
- k. Toplumsal ve ekonomik hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik uluslararası taahhütlerimize aykırılık teşkil etmeyecek diğer devlet yardımları.

10.6 Dahilde işlem rejimi

Dâhilde işlem tedbirlerinin uygulama usul ve esasları daha önce, 99/13819 sayılı Dâhilde işlem Rejimi Kararı ve 2002/6 numaralı Dahilde işlem Rejimi Tebliği ile düzenlenmişken 2005/8391 sayılı Dahilde işlem Rejimi Kararı ve 2005/1 numaralı Dahilde işlem Rejimi Tebliği ile önceki karar ve tebliğ yürürlükten kaldırılarak yeniden düzenlenmiştir. Yeni düzenlemede dâhilde işlem izin belgesi yanında dâhilde işlem izni müessesesi oluşturulmuştur. Dâhilde işlem tedbirleri, genel olarak, ihraç edilen işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan, ithali vergiye tabi eşyalara yönelik olarak uygulanacak rejimleri içermektedir.

Dâhilde işlem tedbirleri;

- a. thalatta artı muafiyet sistemi,
- b. thalat esnasında alınan vergilerin geri ödenmesi sistemi,

olmak üzere iki unsurdan oluşmaktadır.

10.6.1 thalatta artı muafiyet

Dâhilde işlem izin belgesi veya dâhilde işlem iznine sahip ve Türkiye gümrük bölgesi içerisinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalara tanınmış bir muafiyettir. Söz konusu firmaların, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan (belge/izin sahibi firma ve/veya yan sanayici firma tarafından) ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde (katalizör olarak kullanılanlar dâhil), yarı mamul, mamul ile de kimyasal, ambalaj ve işletme malzemelerinin, bedelli ve/veya bedelsiz olarak ithaline, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve bu ithalattan doğan vergi kadar teminat alınarak izin verilir. Teminat olarak, para, bankalar tarafından verilen teminat mektubu veya Hazine tahvil ve bonoları kabul edilmektedir.

10.6.2 thalat esnasında alınan vergilerin geri ödenmesi

Sistem genel olarak serbest dolaşıma girmiş bir eşyanın, işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde ithalat esnasında alınan vergilerin (işletme malzemesine ilişkin KDV ve ÖTV hariç) geri ödenmesinden oluşmaktadır. Geri ödeme sisteminden yararlanmak için dâhilde işlem izin belgesi/dâhilde işlem izni alınması, eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğunun gümrük idarelerince ithalat esnasında belgeye/izne ilişkin gümrük beyannamesine kaydedilmesi, Gümrük idarelerince Dahilde işlem izin Belgesi ile ilgili bilgilerin gümrük beyannamesi üzerine kaydedilmesi ve belgenin bir örneğinin gümrük beyannamesine eklenmesi gerekmektedir.

10.6.3 Dahilde İmler İzin Belgesi

Müşterilerle birlikte, Türkiye gümrük bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalara;

- ithal etme yasasının imler görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,
- Türkiye gümrük bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi,
- İmler faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını arttıran bir faaliyet olması yanında, imler görmüş ürünün rekabet edebilirliği ile ihracat potansiyelini arttıran koşullar yaratıyor olması,
- Firmaların, dâhilde imler izin belgeleri / dahilde imler izinleri kapsamında gerçekleştirildiği performansı,

kriterleri çerçevesinde izin belgesi verilir.

Dâhilde İmler Rejimine ilişkin imlerin bilgisayar veri imler tekniği yoluyla yapılmasına yönelik uygulama ve esasların belirlendiği 03.08.2005 tarih ve 25895 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2005/9 Sayılı Tebliğ, 01.04.2007 tarih ve 26480 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/2 Sayılı Dâhilde İmler Rejimine ilişkin İmlerin Bilgisayar Veri İmler Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır. Anılan 2007/2 Sayılı Tebliğ uyarınca; Elektronik imza sertifikası (Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından temin edilir) sahibi kullanıcılar, Türkiye gümrük bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar adına, Dâhilde İmler Rejimine ilişkin imleri bilgisayar veri imler tekniği yoluyla geçekletirebilmek için web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Dış Ticaret Müsteşarlığı'na müracaat ederler. Belge müracaatlarının değerlendirilmesi neticesinde, Müsteşarlık uygun bulduğu firmaların adına elektronik ortamda belge düzenler ve bu firmalara imlerini elektronik ortamda takip etme hakkı tanır.

Belge kapsamındaki yurtiçi alımlarda belge orijinal nüshasının ithalat bölümüne gerekli düzeltim yapılan alıma ilişkin fatura kayıtlarının en geç yurtiçi alımın yapıldığı (ilgili faturanın düzenlendiği tarih itibarıyla) günü takip eden 15 gün içerisinde belge sahibi firma tarafından Müsteşarlık web sayfasından elektronik ortama aktarılması gerekmektedir.

10.6.3.1 Süresi

Dâhilde imler izin belgesinin / dâhilde imler izninin süresi sektörüne göre, en fazla 12 aydır. Ancak, gemi inşaatı, komple tesis vb. ile üretim süreci 12 aya kadar uzanan ürünler ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgenin /izin süresi, proje süresi kadar tespit edilebilmektedir. Belge kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarih esas alınarak suretiyle azami 3 ay olmak üzere Dâhilde İmler İzin Belgelerine ek süre verilebilir. Dahilde imler izin belgesi kapsamında gerçekleştirilen ihracat değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az % 50 olması halinde, dahilde imler izin belgesine azami 6 ayı geçmemek kaydıyla belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir. Firmaların, ek süre almak için en geç belge süresi sonuna kadar elektronik ortamda Müsteşarlığına müracaat etmeleri gerekmektedir.

10.6.3.2 Yeni belge verilmesi

Dâhilde i leme izin belgesi sahibi firmaların müteakip belge talepleri, önceki belgelerin gerçekleştirilmesine göre değerlendirilmektedir.

10.6.3.3 Dâhilde i leme izin belgelerinin kapatılması

Belgenin kapatılması için ihracat süresi (ek süreler dâhil) bitiminden itibaren en geç 3 ay içerisinde ilgili ihracatçı Birlikleri Sekreterliklerine gerekli belgelerle başvurulması gerekmektedir. Dahilde i leme izni ihracat taahhüdünü kapatmak için izin süresinin sonundan itibaren en geç 1 ay içerisinde ilgili Gümrük daresine gerekli belgelerle başvurulması gerekmektedir. Yapılan kapatma müracaatı geri alınmaz.

Belirtilen süre içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan belge sahibi firmalara 10 iş günü içerisinde ilgili ihracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine, 1 ay içerisinde ihracat taahhüdünü kapatma müracaatında bulunmaları bildirilir. Dâhilde i leme izni sahibi firmalar için ise, 10 iş günü içerisinde ilgili gümrük idaresince, 10 gün içerisinde ihracat taahhüdünü kapatma müracaatında bulunmaları bildirilir. Belirtilen sürede kapatma müracaatında bulunmayan firmalar adına düzenlenen Dâhilde i leme izin Belgeleri/ Dâhilde i leme izinleri ihracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince/gümrük idaresince müeyyide uygulanarak re'sen kapatılır. Re'sen kapatma işlemi ilgili mercilere ve ilgili vergi dairesine ayrıca bildirilmez ancak Resmi Gazete'den takip edilir.

Ayrıca, 30.05.2008 tarih ve 26891 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ihracat 2008/4 Sayılı Dahilde i leme Rejimi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile ihracat 2006/12 sayılı Dahilde i leme Rejimi Tebliğine Geçici 6. madde eklenmiş ve söz konusu maddede belge süresi sona ermiş ancak henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış dahilde i leme izin belgesinin orijinal süresinin uzatılmış olması halinde, belge süresi sonundan itibaren belge orijinal süresinin uzatılmasına ilişkin izin yapıldığı tarihe kadar gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin, üzerinde belge sahibi firmanın unvanının veya belge sayısının yer alması ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartların saklı kalması kaydıyla ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilmesi hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 08.04.2008 tarih ve 26841 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2008/13417 Sayılı Dahilde i leme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar ile birlikte, 5569 sayılı Kanun çerçevesindeki finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular adına, 30.12.2006 tarihinden önce düzenlenen dahilde i leme izin belgelerine/dahilde i leme izinlerine belge ya da izin sahibi firmanın müracaat tarihinden itibaren 18 aya kadar süre üzere sözleşme süresi kadar süre verilebilmesi hakkında düzenleme yapılmıştır. Öte yandan 10.02.2009 tarih ve 27137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/14617 Sayılı Dahilde i leme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar ile söz konusu maddeye "resen kapatılan, müeyyideli olarak taahhüt kapatma işlemi yapılan veya iptal edilen belgeler/izinler dahil" ifadesi eklenerek, bu belge ve izinlerin de kapsama alındığı belirtilmiştir.

10.6.3.4 ihracatın gerçekleştirilememesi

Dâhilde i leme Tedbirlerini, Dahilde i leme Rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular

serbest muhasebeci mali mü avirlik ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

- a. artlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dâhilde i leme izin belgesi/izni kapsamında ithal edilen ve Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihracatı gerçekleştirilmeyen ve yanın ithali esnasında alınmayan vergi,
- b. artlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dâhilde i leme izin belgesi/izni kapsamında ithal edilen ve serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu ve yanın, belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 ay içerisinde başka bir ülkeye satışının yapılması, Yatırım Tevlik Belgesi veya başka belge/izin kapsamında Türkiye gümrük bölgesine ithalatının yapılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaş kayıtlı ve ya veya bunların parçası olarak kullanılmaması, serbest bölgelerde yerleşik geminin faaliyette bulunan firmalara geminin üzerinde kullanılmak üzere tesliminin yapılmaması, serbest bölgelerden gümrük hattı dışına veya satışa azalarına satışının yapılmaması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılmaması durumunda, bu kapsamdaki ithalat esnasında alınmayan vergi,
- c. Belge/izin kapsamında izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapıldığının belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,
- ç. Belge kapsamında ithal edilen ve yanın tamamı ihraç edilen i lem görmü ürünün elde edilmesinde kullanılmı olsa dahi döviz kullanım oranının %80'i (kincil i lem görmü tarım ürünü taahhüdü içeren belgeler için %100'ü) geçmesi halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,
- d. Belge/izin kapsamında ithal edilen i letme malzemesinin CIF ithal tutarının, gerçekleştirilen FOB ihraç tutarının % 2'sinden (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde % 10) fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,
- e. Belge/izin kapsamında ithal edilen de i memi ve yanın CIF ithal tutarının, gerçekleştirilen FOB ihraç tutarının %1'inden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,
- f. Geri ödeme sistemi çerçevesindeki belge/izin kapsamında A.TR dolaşım belgesi e li inde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya men e ispat belgeleri e li inde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Men e Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye i lem görmü ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ancak süresi içerisinde ihracı gerçekleştirilmeyen ve yaya ili kin alınmayan vergi,
- g. Dâhilde i leme izin belgesinin/dahilde i leme izninin iptal edilmesi halinde, belge/izin kapsamında varsa alınmayan vergi,
- h. Dâhilde i leme izin Belgesinin/ izninin re'sen kapatılması halinde, belge/izin kapsamında alınmayan vergi,

ithal tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen ve ya için 4458 sayılı Kanun'un 238. maddesi hükmü çerçevesinde gümrük vergilerinin 2 katı para cezası alınır.

10.7 5084 sayılı Kanun uyarınca sağlanan yardımlar

Bazı illerde vergi ve sigorta primi tevkifleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmak amacıyla 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Tevki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun düzenlenmiştir.

Kanunda 5350 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik uyarınca düzenleme;

a. Vergi ve sigorta primi tevkifleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı'nca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illeri,

b. Bedelsiz arsa ve arazi temini açısından (a) bendindeki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri,

kapsamakta olup, destek unsurlarının uygulama esasları 04.04.2007 tarihli ve 26483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5615 Sayılı Kanun ile revize edilmiştir.

5084 Sayılı Kanun'un gelir vergisi stopajı (md. 3), sigorta primi i veren hissesi (md. 4) ve enerji (md. 6) desteklerine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında aşağıda yer verilen süre sınırlamalarına bakılmaksızın, Kanun kapsamına giren illerdeki yeni yatırımlardan; 31.12.2007 tarihine kadar tamamlananlar için münhasıran 4. maddenin uygulaması açısından 31.12.2012 tarihine kadar, diğer maddelerin uygulaması açısından 31.12.2007 tarihine kadar tamamlananlar için 5 yıl, 31.12.2008 tarihine kadar tamamlananlar için 4 yıl, 31.12.2009 tarihine kadar tamamlananlar için 3 yıl süreyle uygulanır.

10.7.1 Gelir vergisi stopajı desteği

31.12.2009 tarihine kadar uygulanmak üzere, yukarıdaki (a) kapsamındaki illerde, 01.04.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az 10 işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 01.04.2005 tarihinden önce işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden asgari 10 işçi çalıştıranların işyerlerinde fiilen çalışan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için tamamı, diğer yerlerdeki işyerleri için % 80'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilmektedir.

Ancak terkin edilecek tutar, işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken gelir vergisinin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki işyerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki işyerlerinde ise % 80'ini kapsamaktadır.

10.7.2 Sigorta primi i veren hissesi desteği

31.12.2012 tarihine kadar uygulanmak üzere, yukarıda belirtilen (a) bendi kapsamındaki illerde;

a. 1.4.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az 10 işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçilerin,

b. 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden asgari 10 işçi çalıştıranların iş yerlerinde fiilen çalıştıran işçilerin,

prime esas kazançları üzerinden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 79 ve 81. maddeleri uyarınca hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i Hazinece karşılanmaktadır.

Ancak Hazinece karşılanacak tutar, organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerleri için işçi sayısı ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82. maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değildir, diğer yerlerdeki iş yerleri için işçi sayısı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82. maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değildir % 80'ini karşılamamaktadır.

Öte yandan Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmamaktadır.

10.7.3 Enerji desteği

31.12.2009 tarihine kadar uygulanmak üzere 10.7(a) bölümünde belirtilen illerde,

- 1.4.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen ve asgari on işçi çalıştıran işletmeler ile
- 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmi ve asgari on işçi çalıştıran işletmelerden;

fiilen ve sürekli olarak hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), organik ve biyoteknolojik tarım, kültür mantarı yetiştiriciliği ve kompostu, seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu ile imalat sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında faaliyette bulunanların elektrik enerjisi giderlerinin yüzde yirmisi Hazinece karşılanır.

Bu orana; 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete geçen işletmelerde asgari sayıdan sonraki her bir işçi için, 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmi işletmelerde ise bu tarihten sonra işe başlayan ve asgari işçi sayısından sonraki her bir işçi için 0,5 puan eklenir.

Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için yüzde elli, diğer alanlarda faaliyette bulunan işletmeler için yüzde kırkı geçemez.

Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, aylık prim ve hizmet belgeleri esas alınır.

10.7.4 Bedelsiz arsa desteği

5084 sayılı Kanun'un 5. maddesinde "Bedelsiz yatırım yeri tahsisi" desteğine ilişkin hüküm yer almaktadır. Ancak bu hüküm 28 Şubat 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5838 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan 5838 sayılı Kanun'un 23. maddesi ile 4706 sayılı "Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"a ek 3. madde eklenmiştir.

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

Bu hüküm uyarınca Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi kapsamındaki yatırımlarla ilgili olarak, Hazineye, özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine veya belediyelere ait arazi veya arsaların üzerinde 49 yıl süreli bağımsız ve sürekli nitelikli irtifak hakkı tesis edilebilecektir.

Bunun için yatırımlarla ilgili olarak talep edilen taşınmazın bulunduğu ilçenin mülki sınırları içindeki organize sanayi veya endüstri bölgelerinde bu yatırımlar için tahsis edilebilecek boş parsel bulunmaması gerekmektedir. Ayrıca gerçekleştirilecek yatırımın toplam tutarının, talep edilen taşınmazların maliki idarelerce takdir edilecek rayiç değerinin;

- Tarım ve hayvancılık yatırımları için 1,
- Turizm yatırımları için 2,
- Diğer yatırımlar için 3,

katından az olmaması gerekmektedir.

6831 sayılı Orman Kanunu'na tabi alanlar hariç olmak üzere, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taşınmazlar üzerinde ise aynı şartlarla 49 yıl süreli kullanma izni verilebilecektir.

Yatırımcılar lehine tesis edilecek irtifak hakkı veya kullanma izinlerinde ilk yıl bedeli, yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde üçü olacaktır. irtifak hakkı veya kullanma izni verilenlerden ayrıca hasılat payı alınmayacaktır.

irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazlar üzerindeki kamuya ait ve ihtiyaç dışı bina ve müteminat ile üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir.

irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazlardan imar planı bulunmayanların planları ile uygulama projeleri, bedelsiz olarak verilen ön izin süresi içinde yapılır. Ön izin süresi iki yılı geçemez.

istihdam edilecek işçi sayısına, yatırım konusu işletmenin faaliyete geçtiği tarihten itibaren beş yıl süreyle uyulması zorunludur. istihdam edilecek işçi sayısına ilişkin olarak KVK 32/A maddesinde herhangi bir belirleme bulunmamasıyla birlikte, maddede Bakanlar Kurulu'na tespit edeceği iller için ayrı ayrı istihdam büyüklüklerini belirlemeye yetkisi verilmektedir.

Yatırımcının bu madde kapsamında belirlenen şartlara uymadığı veya mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığı tespit edildiğinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın irtifak hakkı veya kullanma izni iptal edilir. Bu durumda taşınmaz üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin taşınmaz maliki idareye intikal eder ve bundan dolayı hak lehtarı veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz. Ancak, öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde onu aşan oranda uyulmaması halinde ise irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri için sağlanan indirimler iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren ayrıca hasılat payı alınır.

irtifak hakkı veya kullanma izni süresinin sonunda makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taşınmaz maliki idareye intikal eder, yatırımcının talep etmesi halinde ise genel

hükümlere göre doğrudan irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

Hazineye ait taşınmazlar; tarım ve hayvancılık yatırımları hariç olmak üzere, en az ellimilyon ABD Doları karlılığı Türk Lirası tutarında, en az yüz kişiyi istihdam sağlayacak şekilde ve taşınmazın rayiç değerinin en az 3 katı tutarında yatırım yapacaklara, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63. maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne tescil edilir.

10.8 Teknoloji geliştirme bölgeleri

Üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği ile ülke sanayisinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması amacıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknolojiyi üretim ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun kararları da dikkate alınarak teknolojiyi alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı sağlamak amacıyla Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin kurulabilmesine olanak sağlanmıştır.

Yönetici şirket (Belirlenen şartlara uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirket), uygulama ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmamaktadır.

Yönetici şirketlerin uygulama kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, sadece bu bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır. Bu istisna 01.01.2005 tarihinden itibaren, TÜB TAK-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi yönetici şirketi ile bu bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine de uygulanmaktadır.

Bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin bölgeden elde ettikleri faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar, yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz.

Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden istisnadır. Bu istisna TÜB TAK Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi'nde çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri bakımından da uygulanmaktadır. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetlemekle yükümlüdür. Bölgede fiilen çalışan mayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, alınmayan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.

Bölgede çalışan personelin gelir vergisi istisnasına tabi tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi ödenen hissesinin yarısı, her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine herhangi bir karlılık beklemeksizin TÜB TAK ve benzeri kurumlar tarafından sağlanan destekler ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bakiye ve yardımları kurum kazancına dâhil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır. Öte yandan geri ödeme koşuluyla sermaye desteği olarak sağlanan yardımlar borç mahiyetinde

oldu undan ticari kazanca dâhil edilmeyecektir.

Kanun uygulaması kapsamında istisna olan faaliyetlerin zararlar sonuçlanması halinde, bu zararlar istisna kapsamında olmayan diğer faaliyetlere ilişkin kazançlardan indirilemeyecektir.

istisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen diğer faaliyetlerin birlikte yapılması halinde mü terек genel giderlerin, bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekmektedir.

istisna kapsamına giren ve girmeyen faaliyetlerde mü terекen kullanılan tesisat, makine ve ula tırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her birine te kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir. Hangi diğer faaliyetlerde ne kadar süreyle kullanıldı ı tespit edilemeyen sabit kıymetlere ilişkin amortismanlar, mü terек genel giderler ile birlikte dağıtımına tabi tutulacaktır.

Teknoloji gelişme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde sadece bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, bilişim uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı alanındaki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisnadır.

Öte yandan Teknoloji Gelişme Bölgeleri Kanunu kapsamında Teknoloji Gelişme Bölgeleri içerisinde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan ve vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri için "10.9.2.5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge teşviki" bölümünde belirtilen destek ve teşviklerden bütün halinde yararlanılabilir. Bu durumda Teknoloji Gelişme Bölgeleri Kanunu'na göre sağlanan destek ve teşviklerden ayrıca yararlanılamaz.

10.7.3 Enerji desteği

31.12.2009 tarihine kadar uygulanmak üzere 10.7(a) bölümünde belirtilen illerde,

- 1.4.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen ve asgari on işçi çalıştıran işletmeler ile
- 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmi ve asgari on işçi çalıştıran işletmelerden;

fiilen ve sürekli olarak hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), organik ve biyoteknolojik tarım, kültür mantarı yetiştiriciliği ve kompostu, seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu ile imalat sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında faaliyette bulunanların elektrik enerjisi giderlerinin yüzde yirmisi Hazinece karşılanır.

Bu orana; 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete geçen işletmelerde asgari sayıdan sonraki her bir işçi için, 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmi işletmelerde ise bu tarihten sonra işletmeye başlayan ve asgari işçi sayısından sonraki her bir işçi için 0,5 puan eklenir.

Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için yüzde elliyi, diğer alanlarda faaliyette bulunan işletmeler için yüzde kırkı geçemez.

Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, aylık prim ve hizmet belgeleri esas alınır.

10.7.4 Bedelsiz arsa desteği

5084 sayılı Kanun'un 5. maddesinde "Bedelsiz yatırım yeri tahsisi" desteğine ilişkin hüküm yer almaktadır. Ancak bu hüküm 28 Nisan 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5838 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan 5838 sayılı Kanun'un 23. maddesi ile 4706 sayılı "Hazineye Ait Taahhüt Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"a ek 3. madde eklenmiştir.

Bu hüküm uyarınca Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi kapsamındaki yatırımlarla ilgili olarak, Hazineye, özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine veya belediyelere ait arazi veya arsaların üzerinde 49 yıl süreli bedelsiz ve sürekli nitelikli irtifak hakkı tesis edilebilecektir.

Bunun için yatırımlarla ilgili olarak talep edilen taahhütün bulunduğu ilçenin mülki sınırları içindeki organize sanayi veya endüstri bölgelerinde bu yatırımlar için tahsis edilebilecek boş parsel bulunmaması gerekmektedir. Ayrıca gerçekleştirilecek yatırımın toplam tutarının, talep edilen taahhütlerin maliki idarelerce takdir edilecek rayiç değerinin;

- Tarım ve hayvancılık yatırımları için 1,
- Turizm yatırımları için 2,
- Diğer yatırımlar için 3,

katından az olmaması gerekmektedir.

6831 sayılı Orman Kanunu'na tabi alanlar hariç olmak üzere, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taahhütler üzerinde ise aynı şartlarla 49 yıl süreli kullanma izni verilebilecektir.

Yatırımcılar lehine tesis edilecek irtifak hakkı veya kullanma izinlerinde ilk yıl bedeli, yatırım konusu taahhütün emlak vergi değerinin yüzde üçü olacaktır. irtifak hakkı veya kullanma izni verilenlerden ayrıca hasılat payı alınmayacaktır.

irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taahhütler üzerindeki kamuya ait ve ihtiyaç dışı bina ve müteminat ile üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir.

irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taahhütlardan imar planı bulunmayanların planları ile uygulama projeleri, bedelsiz olarak verilen ön izin süresi içinde yapılır. Ön izin süresi iki yılı geçemez.

istihdam edilecek kişi sayısına, yatırım konusu işletmenin faaliyete geçtiği tarihten itibaren beş yıl süreyle uyulması zorunludur. istihdam edilecek kişi sayısına ilişkin olarak KVK 32/A maddesinde herhangi bir belirleme bulunmamakla birlikte, maddede Bakanlar Kurulu'na tespit edeceği iller için ayrı ayrı istihdam büyüklüklerini belirlemeye yetkisi verilmektedir.

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

Yatırımcının bu madde kapsamında belirlenen artlara uymadığının veya mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığının tespiti halinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın irtifak hakkı veya kullanma izni iptal edilir. Bu durumda taahhüt üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve iler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin taahhüt maliki idareye intikal eder ve bundan dolayı hak lehtarına veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz. Ancak, öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde ondan fazla oranda uyulmaması halinde ise irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri için sağlanan indirimler iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren ayrıca hasılat payı alınır.

İrtifak hakkı veya kullanma izni süresinin sonunda makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taahhüt maliki idareye intikal eder, yatırımcının talep etmesi halinde ise genel hükümlere göre doğrudan irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

Hazineye ait taahhütler; tarım ve hayvancılık yatırımları hariç olmak üzere, en az ellimilyon ABD Doları karlı ve Türk Lirası tutarında, en az yüz kişiyi istihdam sağlayacak şekilde ve taahhütün rayiç değerinin en az 3 katı tutarında yatırım yapacaklara, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63. maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne tescil konulur.

10.8 Teknoloji geliştirme bölgeleri

Üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği ile ülke sanayisinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması amacıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknolojiyi üretim ve girişimcileri desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun kararları da dikkate alınarak teknolojiyi alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı sağlamak amacıyla Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin kurulabilmesine olanak sağlamak amaçlıdır.

Yönetici şirket (Belirlenen artlara uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirket), uygulama ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmamaktadır.

Yönetici şirketlerin uygulama kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, sadece bu bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır. Bu istisna 01.01.2005 tarihinden itibaren, TÜB TAK-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi yönetici şirketi ile bu bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine de uygulanmaktadır.

Bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar, yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz.

Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden istisnadır. Bu istisna TÜB TAK Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi'nde çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri bakımından da uygulanmaktadır. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi

İstisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetlemekle yükümlüdür. Bölgede fiilen çalışan mayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, alınmayan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.

Bölgede çalışan personelin gelir vergisi istisnasına tabi tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi ödenen hissesinin yarısı, her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine herhangi bir karlılık beklemezsizin TÜB TAK ve benzeri kurumlar tarafından sağlanan destekler ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bakiye ve yardımları kurum kazancına dâhil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır. Öte yandan geri ödeme koşuluyla sermaye desteği olarak sağlanan yardımlar borç mahiyetinde olduğundan ticari kazançta dâhil edilmeyecektir.

Kanun uygulaması kapsamında istisna olan faaliyetlerin zararlar sonuçlanması halinde, bu zararlar istisna kapsamında olmayan diğer faaliyetlere ilişkin kazançlardan indirilemeyecektir.

İstisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen kişilerin birlikte yapılması halinde mütekerrek genel giderlerin, bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekmektedir.

İstisna kapsamına giren ve girmeyen faaliyetlerde mütekerrek kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her birinde kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir. Hangi kişilerde ne kadar süreyle kullanıldığını tespit edilemeyen sabit kıymetlere ilişkin amortismanlar, mütekerrek genel giderler ile birlikte dağıtımına tabi tutulacaktır.

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde sadece bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, bilişim uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı eklemlindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisnadır.

Öte yandan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri içerisinde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan ve vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri için "10.9.2.5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge tevkifi" bölümünde belirtilen destek ve tevkiflerden bütün halinde yararlanılabilir. Bu durumda Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre sağlanan destek ve tevkiflerden ayrıca yararlanılamaz.

10.9.2.1 Tanımlar

a Ar-Ge merkezi

Dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dahil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurtiçinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zamanlı çalışan Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,

b. Ar-Ge projesi

Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî ve/veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet

haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde hazırlanan projeyi,

c. Rekabet öncesi işbirliği projeleri

Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlayarak verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak yapılan ve fizibiliteye dayanan işbirliği anlaşması kapsamında, bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeleri,

d. Teknogirişim sermayesi

Örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok beş yıl önce almış kişilerin, teknoloji ve yenilik odaklı fikirlerini, desteği veren merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teklüflere dönüşürebilmelerini teşvik etmek için yapılan sermaye desteğini,

e. Ar-Ge personeli

Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri;

- **Araştırmacı:** Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

- **Teknisyen:** Mühendislik, fen ve sosyal bilimleri alanlarında yüksek öğrenim görmüş ya da meslek lisesi veya meslek yüksek okullarının teknik fen ve sosyal bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,

f. Destek personeli

Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

g. Kamu personeli

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda, üyelerinin tamamı köylerden oluşan birliklerindeki mahalli idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında, kamu iktisadi teklüfleri ve bağlı ortaklıkları ile 5018 sayılı Kanun kapsamındaki özel bütçeli kamu idarelerinde çalışan memurlar ile diğer kamu görevlilerini ve diğer personeli (Bu kamu görevlilerinin ilgili mevzuat kapsamında sahip oldukları özlük haklarına sahip olmayanlardan geçici olarak ve proje süresiyle sınırlı olarak istihdam edilenler bu Kanun uygulamasında kamu personeli sayılmaz.),

h. TÜB TAK,

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

ifade etmektedir.

10.9.2.2 İndirim, istisna, destek ve teşvikler

10.9.2.2.1 Ar-Ge indirimi

Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan yada kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknoloji geliştirme sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile 500 ve üzerinde tam zamanlı Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının "Ar-Ge indirimi" ne ilişkin hükümleri çerçevesinde ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Bu harcamalar, aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktisadi kıymet olmaması halinde ise doğrudan gider yazılır. Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

10.9.2.2.2 Gelir vergisi stopajı teşviki

Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan yada kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknoloji geliştirme sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personelinin; bu çalışmaları karlılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar için % 90'ı, diğerleri için % 80'i gelir vergisinden müstesnadır.

06.08.2008 tarihli Resmi Gazete'lerde yayımlanan 1 seri numaralı 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği ile gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulama esasları belirlenmiştir. Buna göre; teşvik uygulamasında istisna, Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında fazla mesai dahil çalıştığı süreye ilişkin ücret matrahına uygulanacaktır.

Ayrıca gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak mükellefler için;

- Ar-Ge merkezlerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,
- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı,

- Teknogiri im sermaye desteklerinde, kamu idaresi tarafından i planının onaylandı ı,
- Kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan veya teknoloji geli tirme projesi anla maları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kurulu larından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, destek karar yazısının düzenlendi i veya proje sözleşmesinin yürürlü e girdi i tarihten itibaren gelir vergisi stopajı te vikinden yararlanılabilece i de ilgili Tebli 'de ifade edilmi tir.

Öte yandan, 5746 sayılı Kanun'un yürürlü e girdi i tarihten önce ba lanılmı olan Ar-Ge ve yenilik projelerinde;

- Kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan veya teknoloji geli tirme projesi anla maları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kurulu larından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerine ili kin destek karar yazısı veya proje sözleşmesinin 1/4/2008 tarihinden önce yürürlü e girmesi halinde 1/4/2008,
- Ar-Ge merkezlerinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendi i tarih itibarıyla gelir vergisi stopajı te viki hükümlerinden yararlanılacaktır.

Bununla birlikte, 5838 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 75 inci madde kapsamında 01.03.2009-31.12.2013 tarihleri arasında uygulanacak olan gelir vergisi stopajı te viki ile ilgili açıklamalara 24.03.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri Numaralı "5746 sayılı Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebli i"nde yer verilmi tir. Buna göre, 01.03.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak ve 31.12.2013 tarihine kadar uygulanmak üzere, Ar-Ge ve destek personelinin bu çalı maları kar ılı nda elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin; doktoralı olanlar için % 90'ı, di erleri için % 80'i verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'na ilave edilen geçici madde hükmü sebebiyle söz konusu maddede belirtilen süreler dahilinde 5746 sayılı Kanun kapsamında yukarıda detaylarına yer verilen gelir vergisi stopajı te viki ne ili kin düzenlemelerden bu maddeye aykırı olanların uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

10.9.2.2.3 Sigorta primi deste i

Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi i letmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan veya teknoloji geli tirme projesi anla maları kapsamında uluslararası kurumlardan yada kamu kurum ve kurulu larından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi i birli i projelerinde ve teknogiri im sermaye desteklerinden yararlanan i letmelerde çalı an Ar-Ge ve destek personeli ile Teknoloji Geli tirme Bölgeleri'nde çalı an personelin gelir vergisi istisnasına tabi tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi i veren hissesinin yarısı, her bir çalı an için be yıl süreyle Maliye Bakanlı ı bütçesine konulacak ödenekten kar ılanır.

Di er taraftan, gelir vergisi stopajı ve sigorta primi i veren hissesine ili kin te viklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman e de eri sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının

% 10'unu geçemez.

Sigorta primi desteğinin uygulama usul ve esasları 25.09.2008 tarih ve 2008-85 sayılı ile 06.02.2009 tarih ve 2009-21 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi ile belirlenmiştir.

10.9.2.2.4 Damga vergisi istisnası

Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kanunlardan 5746 sayılı Kanuna ekli Uygulama Yönetmeliğinde yer verilen maddeler dahilinde damga vergisi alınmaz.

Bu çerçevede, Kanun ve yönetmelik kapsamındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kanunlara da istisna uygulanması mümkün bulunmaktadır.

10.9.2.2.5 Teknogiri im sermayesi desteği

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından teknogiri im sermaye desteği alabilecek durumda bulunanlara bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksızın 100.000 Türk Lirasına kadar teknogiri im sermayesi desteği hibe olarak verilir. Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla ödeneği bulunan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamı, her takvim yılı için 10.000.000 Türk Lirasını geçemez.

Rekabet öncesi işbirliği projelerinde işbirliğini oluşturan kuruluşların bu işbirliğine yaptıkları katkılar, işbirliği protokolünde belirlenen kuruluşlardan biri adına açılacak özel bir hesaba izlenir. Özel hesaba aktarılan bu tutarlar, harcamanın yapıldığı dönemde katkı sağlayan kuruluşların Ar-Ge harcaması olarak kabul edilir ve projedeki amaç için kullanılamaz. Proje hesabında toplanan tutarlar, proje özel hesabı açan kuruluşun kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz.

Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların; kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi amaçları kapsamında uluslararası kurumlardan yada kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları destekler özel bir fon hesabında tutulur. Bu fon, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu uygulamalarında vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmaz. Bu fonun, elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilâve edilmediği takdirde herhangi bir şekilde bu hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyade tutulmuş sayılır.

Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının "Ar-Ge indirimi"ne ekli hükümleri ile 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşvihi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un aynı mahiyetteki hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

10.9.2.3 Ar-Ge projelerine TÜB TAK tarafından sağlanan destekler

10.9.2.3.1 TÜB TAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Baskanlığı (TEYDEB)

Endüstriyel araştırma ve teknoloji geliştirmek; yenilikleri desteklemek; özendirmek; izlemek ve üniversite-sanayi ilişkilerini geliştirmek TÜB TAK'ın temel işlevleri arasındadır. Bu işlevleri

gerçekle tirmek için olu turulan programlar ve planlanan faaliyetler TÜB TAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Ba kanlı ı (TEYDEB) tarafından yürütölmektedir.

Destek programları

- 1501- Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programı
- 1503- Ar-Ge Proje Pazarı Platformu Destekleme Programı
- 1507- KOB Ar-Ge Ba langıç Destek Programı
- 1508- Teknogiri im Destek Programı
- 1509- Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

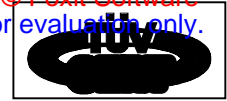
TÜB TAK'ın sanayiye yönelik olarak vermi oldu u AR-GE destekleri, 13 Temmuz 2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlü e giren "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Ara tırma Kurumu Sanayi Ara tırma-Geli tirme Projeleri Destekleme Programına li kin Yönetmelik" ile düzenlenmi tir. 16 Ocak 2007'de bu yönetmelik "TÜB TAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına li kin Yönetmelik" olarak de i tirilmi tir. 98/10 sayılı "Ara tırma-Geli tirme (Ar-Ge) Yardımına li kin Tebli " kapsamında; "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Ara tırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına li kin Yönetmelik" ve "Sanayi Ara tırma Teknoloji Geli tirme Ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları"na uygun olarak yürütölen programın amacı, sanayi kurulu larının Ar-Ge Projelerine %60'a varan oranlarda hibe ekinde destek sa lamaktır.

Ar-Ge Deste i, kavram geli tirme safhasından deneme üretimi sonuna kadar di er bir deyi le üretim/ticarile tirme öncesine kadar olan safhaları kapsamaktadır. Ar-Ge nitelikli bulunan projelerin; personel, alet/teçhizat/yazılım/yayın alımları, yurt içi Ar-Ge kurulu larına yaptırılan Ar-Ge faaliyetleri, danış manlık/hizmet alımları, malzeme giderleri ve patent giderleri %60'a varan oranlarda geri ödemesiz, proje bazında en çok üç yıl olarak desteklenebilmektedir.

Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı genel anlamda 5 ana süreçten olu maktadı olup destekten faydalanılabilmesi için tamamlanması gereken formlara a a ıda yer verilmektedir:

- Proje ba vurusunda bulunacak kurulu ların hazırlamaları gereken Proje Öneri Bilgileri (AGY100)
- Proje hakem incelemesinde kullanılan Proje Öneri De erlendirme Formu (AGY200)
- Desteklenmesine karar verilen projeler için Ar-Ge Yardımı stek Formu (AGY300)
- Dönemsel faaliyet ve harcamaların de erlendirilmesi için Dönemsel zleme Formu (AGY400)
- Mali de erlendirmeyi hızlandırmak üzere yürürlü e konulan Yeminli Mali Mü avirlik Ar-Ge Harcamaları De erlendirme Raporu (AGY500)

10.9.2.3.2 TÜB TAK'ın özel sektöre yönelik di er destek programları

- a. Proje Pazarları Destekleme Programı (1503)
- b. KOB Ar-Ge Ba langıç Destek Programı (1507)
- c. Teknoloji ve Yenilik Odaklı Giri imleri Destekleme Programı (1508)
- d. Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı (1509)
- e. Bilimsel ve Teknolojik Ara tırma Projelerini Destekleme Programı (1001)
- f. Kamu Kurumları Ara tırma ve Geli tirme Projeleri Destekleme Programı (1007)

10.10 KOB yardımları

19/10/2005 tarih ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlü e konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İ letmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde 250 ki iden az yıllık çalı an istihdam eden, yıllık net satı hasılatı veya mali bilançosu de eri 25 milyon Türk Lirasını a mayan İ letmeler KOB olarak sınıflandırılır.

Söz konusu İ letmelere, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geli tirme ve Destekleme dairesi Ba kanlı ı (KOSGEB) tarafından sa lanan desteklere ili kin açıklamalara a a ıda yer verilmi tir.

10.10.1 Banka kredi faiz destekleri

10.10.1.1 100.000 KOB kredi faiz deste i

KOB 'lerin yeni teknoloji kullanımı, yeni İ yerine ta ınma, İ lerini büyütme, yeni yatırım, ham madde alımı, üretim ve pazarlama, e itim ve danı manlık, yurt dı ı pazarlara açılım ve geli tirme, ihracatın finansmanı ve Münferit projelerinin finansmanı amacı ile verilmektedir.

10.10.1.2 Acil kredi faiz deste i

Türkiye'de 01.01.2009 tarihinden itibaren özellikle sel, su baskını ve do al afetler, halk hareketleri, terör vb. gibi olumsuzluklardan etkilenen İ letmelere yönelik verilecektir.

10.10.1.3 GAP Bölgesi KOB makine teçhizat kredi faiz deste i

GAP Eylem Planı'nda yer alan bir faaliyet olarak, GAP Bölgesinde faaliyet gösteren KOB 'lere yönelik kredi faiz deste idir.

10.10.2 Bili im destekleri

10.10.2.1 Bilgisayar yazılımı deste i

İ letmelerin ulusal ve uluslararası platformlarda rekabet güçlerini artırmak ve kalite düzeylerini yükseltmek amacı ile Bilgisayar Yazılımı temini için destek verilmesidir. Çok sayıdaki İ letme süreçlerinin entegrasyonunu ve otomasyonunu sa lar ve e zamanlı olarak bilgi payla ımını kolayla tırır.

10.10.2.2 E-Ticarete yönlendirme desteği altyapı aşaması

KOSGEB ile koordinasyon içerisinde kurulan Sinerji Odaklarının (KOSGEB Yardımcı Birimleri) bilişim altyapılarını güçlendirmek için Bilgisayar, yazıcı, tarayıcı ve internet bağlantısı donanımlarının (modem, Hub) ve yazılımlarının (iletim sistemi, antivirus programı) desteklenmesidir. İnternet erişimi olmayan işletmelerin, sinerji odaları bünyesinde tesis edilen bilişim altyapısını kullanarak gerek KOSGEB ile olan iş süreçlerinin görülmesi, gerekse e-ticaret uygulamalarının geliştirilmesi için oluşturulmuş bir destek modelidir.

10.10.3 Bölgesel kalkınma destekleri

10.10.3.1 Ortak kullanım amaçlı makine-teçhizat desteği

Aynı iş kolunda ve/veya birbirini tamamlayıcı iş kollarında faaliyet gösteren işletmelerin ve meslek kuruluşlarının işletmeler ile müştereken kuracakları bir işletici kuruluş marifeti ile, tek başlarına veya topluca alamadıkları üretimin ve/veya tasarımın bir/birkaç işletimini gerçekleştirilecekleri, seri üretime geçiş veya yeni ürünleri, kalite geliştirmeye yönelik ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuracakları ve müştereken yararlanacakları ortak kullanım atölyeleri (ORTKA) ve ortak kullanım laboratuvarları (ORTLAB) için satın alacakları makine ve teçhizat giderlerine destek verilmesidir.

10.10.3.2 Nitelikli eleman desteği

İşletmelerin teknoloji düzeyinin yükseltilmesi, ürün kalitesinin ve yeni ürünlerin geliştirilmesi, verimliliğin ve yurtiçi-yurtdışı pazarlarda rekabet gücünün artırılmasının sağlanması amacıyla işletmelere/işletici kuruluşlara ve KOSGEB ile işbirliği içinde yürütülen ulusal/uluslararası projelere nitelikli eleman temini için destek verilmesidir.

10.10.3.3 Yerel ekonomik araçtırma desteği

Yörelerdeki doğal kaynaklar, mevcut altyapı ve üstyapı, ekonomik durum, sanayi envanteri benzeri çalışmaları, analizlerin yapılması ve uygun yatırım alanlarının tespit edilerek, uygun ve karlı yatırımların gerçekleştirilmesi, ekonomik, sosyal gelişme ile ulusal ve bölgesel kalkınmaya esas teşkil edecek planların oluşturulması ile ilgili araçtırmalara destek verilmesidir.

10.10.3.4 Altyapı ve üstyapı uygulama projesi desteği

Üretimin ve istihdamın artırılması ve teknolojilerin geliştirilmesi amacıyla yeni yatırımlara altyapı ve üstyapı proje giderlerine destek verilmesidir. Kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında yer alan illerde KOSGEB tarafından belirlenen esaslar dahilinde; a) Kurulacak olan küçük sanayi siteleri (KSS) için, altyapı ve üstyapı uygulama projelerine, b) Organize sanayi bölgeleri (OSB) içinde veya dışında, bu illerdeki mülki/yerel yönetimlerce belirlenmiş olan sanayi alanlarında bedelli veya bedelsiz arsa tahsisi olarak yeni yatırım yapacak olan işletmeler için, üstyapı uygulama projelerine, verilecek destekleri kapsar.

10.10.4 Danışmanlık ve eğitim destekleri

10.10.4.1 KOSGEB danışmanlık desteği

İşletmelerin, yeni girişimcilerin, girişimcilerin ve işletici kuruluşların, yatırım yönlendirme, atıl kapasitelerini değerlendirme, kalite ve verimliliklerini artırma, idari ve teknik mevzuat uygulaması, ürün - yöntem geliştirme ve benzeri hususlarda yapacakları çalışmaları kapsamında planlama,

yatırım, modernizasyon, teknolojik ara tırma - geli tirme ve teknoloji adaptasyonu, üretim, pazarlama, enformasyon, yönetim ve benzeri konulardaki bilgi ve becerilerini geli tirmek, yurtiçi - yurtdışı pazarlarda rekabet edebilir düzeye gelmelerini temin etmek, istihdamın ve katma de erin artırılabilmesi için yeni i letmelerin kurulmasını sa lamak amacı ile gerekli danı manlık ihtiyaçlarına destek verilmesidir.

10.10.4.2 KOSGEB özel e itim deste i

letmelerin, yurtiçi - yurtdışı pazarlarda rekabet edebilir düzeye gelmelerini temin etmek, istihdamı ve katma de eri artırabilmek için; planlama, yatırım, modernizasyon, teknolojik ara tırma geli tirme, teknoloji adaptasyonu, üretim, pazarlama, finansman, enformasyon, yönetim, mevzuat, giri imcilik gibi konulardaki bilgi ve becerilerini geli tirmek amacı ile e itim ihtiyaçlarının kar ılanması için destek verilmesidir.

10.10.4.3 KOSGEB genel e itim programları

letmelere KOSGEB tarafından organize edilen e itim programlarına katılmaları için verilen deste i kapsar.

10.10.5 Giri imcili i geli tirme kapsamında verilen destekler

10.10.5.1 Genç giri imci geli tirme programı

Programın amacı, ortaö retim sonrası örgün/yaygın e itim kurumları ve üniversite ö rencilerinin kariyer planlaması yaptı ı bir dönemde, giri imcili i önlerine bir seçenek olarak sunarak gençleri kendi i ini kurmaya yöneltmek, bu kurumlarda giri imcilik kültürünün yaygınla masını sa lamaktır. Giri imcilik ve i kurma üzerine toplam 66 saatlik e itim ve atölye çalı masından oluşur.

10.10.5.2 Genel giri imcilik e itimi

Bu e itimlerin amacı, giri imcili i bir seçenek olarak dü ünen ki ilere, i planına dayalı i kurma ve yönetme konusunda bilgi vermektir. fikri, pazar ara tırması, i planı gibi konulardan oluşan 26 saatlik e itimlerdir.

10.10.5.3 Yeni giri imci deste i

Bu prosesin amacı, ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan giri imcili in desteklenmesi, yaygınla tırılması ve ba arılı i letmelerin kurulmasını sa lamak amacıyla yeni giri imcilerin desteklenmesidir. Bu amaçla destek ba vurusunda bulunma hakkı kazanmış yeni giri imciler verilen toplam en fazla 44.000 TL deste i kapsar.

10.10.5.4 geli tirme merkezi deste i

KOSGEB tarafından ulusal/uluslararası projeler dahilinde kurulan Geli tirme Merkezlerinin, ilgili projenin sona ermesinden sonra desteklendi i süreyi 36 aya tamamlanmasıdır.

10.10.6 Kalite geli tirme destekleri

letmelerin ürün kalitelerinin artırılması, yeni ürün geli tirmeleri, uluslararası pazarlarda talep edilen ürün belgelerinin temini için; KOSGEB laboratuvarları dı nda belirlenen kriterler çerçevesinde KOSGEB tarafından uygun bulunan yurtiçi/yurtdışı kamu veya özel sektör kurum/kurulu

laboratuvarlarına yaptırdığı test-analiz, kalibrasyon hizmetleri ve CE işaretlemesi uygunluk değerlendirme faaliyetleri kapsamındaki test-analiz ve denetim giderlerine ve işletmelerin TSE/TURKAK'tan alacakları Yönetim Sistem Belgeleri giderlerine destek verilmesidir.

10.10.7 Pazar araştırma ve ihracatı geliştirme destekleri

10.10.7.1 Milli katılım düzeyindeki yurtdışı fuarlara katılım desteği

İşletmelerin; uluslararası pazarlara giriş, yurtdışı pazar paylarını artırma, rakiplerini tanıma, yeni ürünler ve teknolojiler hakkında bilgi edinme ve ürünleri için marka imajı oluşturmalarını teminen, ülkemiz milli katılımının gerçekleştirileceği ve kendileri için hedef pazar olarak öngördükleri ülkelerde düzenlenen milli katılım düzeyindeki yurtdışı fuarlar arasından, KOSGEB tarafından yıllık olarak belirlenen yurtdışı fuarlara katılımlarına destek verilir.

10.10.7.2 Milli katılım dışındaki yurtdışı fuarlara katılım desteği

İşletmelerin, uluslararası pazarlara girme ve yurtdışı pazar paylarını artırma, rakiplerini tanıma, yeni ürünler ve teknolojiler hakkında bilgi edinme ve ürünleri için marka imajı oluşturmak amacıyla kendileri için hedef pazar olarak öngördükleri ülkelerde organizatör kuruluşları tarafından düzenlenen milli katılım dışındaki yurtdışı fuarlara katılımlarına destek verilir.

10.10.7.3 Yurtiçi uluslararası sanayi ihtisas fuarlarına katılım desteği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Web sayfasında yayınlanan fuar takviminde yer alan ve fuar düzenleyicileri(Organizatör Kuruluşları) tarafından başvuruda bulunulan fuarlar içerisinde konusu, türü ve ürün ve ürün grupları bazında KOSGEB Hedef kitlesi olan KOB'lerin faaliyet alanları ile örtüşen fuarlar incelenir değerlendirilir ve destek kapsamına alınır.

10.10.7.4 Yurtiçi sanayi fuarlarına katılım desteği

Bu destek iki ana başlıktan oluşur 1- Yurtiçi Sanayi İhtisas Fuarları 2- Yurtiçi Genel Sanayi Fuarları Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Web sayfasında yayınlanan fuar takviminde yer alan ve fuar düzenleyicileri(Organizatör Kuruluşları) tarafından başvuruda bulunulan fuarlar içerisinde konusu, türü ve ürün ve ürün grupları bazında KOSGEB Hedef kitlesi olan KOB'lerin faaliyet alanları ile örtüşen fuarlar incelenir değerlendirilir ve destek kapsamına alınır.

10.10.7.5 Tanıtım desteği

İşletmelerin; işletmelerini ve ürünlerini, özellikle yurtdışında tanıtımları için gerçekleştirecekleri faaliyetlerine destek verilmesidir.

10.10.7.6 Markaya Yönlendirme Desteği

İşletmelerin kendi markaları ile ulusal ve uluslararası pazarlarda marka imajı oluşturmalarının özendirilmesi amacıyla yurtiçi ve yurtdışında markaya yönlendirilmeleri için gerçekleştirecekleri çalışmalarına ilişkin giderlere destek verilmesidir.

10.10.8 Teknoloji geliştirme ve yenilik destekleri

10.10.8.1 Teknoloji ara tırma ve geli tirme destekleri

Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve bululara sahip işletmelerin, ulusal ve uluslararası platformlarda rekabet edebilecek teknolojik düzeyde kurulması, gelişmesi ve yeni ürün üretilmesi veya geliştirilmesi amacıyla bu işletmelere teknolojik ara tırma ve geliştirme desteği verilir.

10.10.8.2 Sınai mülkiyet hakları desteği

İşletmeler tarafından yapılan çalışmalar neticesinde, patent belgesi, faydalı model belgesi veya endüstriyel tasarım tescili ile sonuçlanan bir buluş veya tasarımın ortaya çıkması durumunda, yurtdışı ve yurtdışı; patent, faydalı model belgesi, endüstriyel tasarım tescili belgesi ve entegre devre topografyaları tescil belgesi alınması için yapılan giderlere destek verilmesidir.

10.10.8.3 Teknogirişim sermayesi desteği

Desteklenmesi uygun bulunan teknoloji ve yenilik odaklı fikirlerinin, bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teebbüslere dönüşürebilmesinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

10.10.9 Uluslararası işbirliği geliştirme destekleri

10.10.9.1 İhracat amaçlı yurtdışı iş gezisi

İşletmelerin hedeflerine yönelik ve uluslararası işbirliği geliştirme amaçlı olarak ihracat, teknik/teknolojik, ortak yatırım, mali ve benzeri işbirliği imkanları için ara tırma, potansiyel ithalatçı işletme temsilcileri ile görüşmelerden ikili görüşmeler yapma, tüketici tercih ve ürün fiyat düzeyi hakkında yerinde tespit, ekonomik yapı ve sanayi durumu ile ilgili bilgi edinme ve böylece uluslararası ortama açılabilmesi amacıyla; uygun ülkelere, sektörel kuruluş/meslek kuruluşlarınınca organize edilen ihracat amaçlı yurtdışı iş gezisi programlarına katılımlarına destek verilmesidir.

10.10.9.2 Eylem geliştirme desteği

Eylem geliştirme Merkezi Modelleri; büyük ölçekli sanayi ve ticaret işletmelerinin yaptıkları uluslararası işbirliklerini KOB'ler düzeyinde yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. İşletmelerin; ihracat, Türkiye'de ortak üretim/yatırım ve benzeri uluslararası işbirliğine yönelmeleri, uluslararası pazarlarda rekabet edebilmeleri ve pay alabilmeleri için hizmet vermek üzere çeşitli ülkelerde kurulan, uzun vadeli ticari işbirlikleri için zemin hazırlayan ve bu kapsamda faaliyet gösteren Eylem geliştirme Merkezleri'ne üye olan KOB'lere aldıkları hizmet karşılığını verilecek geri ödemesiz desteği kapsar.

10.11 Serbest bölgeler

Serbest bölgeler, Türkiye gümrük bölgesinin parçaları olmakla beraber; serbest dolaşımda olmayan ekonominin herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye gümrük bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki ekonominin bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak ekonominin ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

10.11.1 Gelir ve kurumlar vergisi istisnası

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca, 06.02.2004 tarihinden önce serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış olan mükelleflerin, bu bölgede yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla elde ettikleri kazançlar, faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

5810 sayılı "Serbest Bölgeler Kanunu ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 7. maddesi ile 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun vergi tevkifatlarını düzenleyen geçici 3. maddesinin 2. fıkrasında 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değişiklikler yapılmıştır. Buna göre Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar, serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden istisna olacaktır. Bu istisnanın Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15. ve 30. maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, yeni düzenlemede, serbest bölgelerde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançlarına uygulanacak istisna ile ilgili olarak, faaliyete başlamaya veya ruhsat tarihine ilişkin herhangi sınırlama bulunmamaktadır. Bu mükelleflerin imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıllık vergileme döneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Mükellefler serbest bölgelerdeki faaliyetlerinden elde ettikleri hâsıllardan bu faaliyetlere ilişkin olarak yapılan giderlerin düşülmesi sonucu bulunacak kazancı, gelir veya kurumlar vergisinden istisna tutmalıdırlar. Serbest bölgelerde yürütülen ve istisna kapsamına giren faaliyetlerin zararlı sonuçlanması halinde; bu zararların, diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlardan indirilmesi ise mümkün değildir.

10.11.2 Ücret stopajı istisnası

Serbest bölgelerde imalat faaliyetinde bulunmayıp 06.02.2004 tarihi itibarıyla serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış olan işletmelerin serbest bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden istisnadır. Ancak, 06.02.2004 tarihi itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınmaktadır. Buna göre her halükarda 01.01.2009 tarihi itibarıyla yukarıda yer alan istisna sona ermiştir.

Diğer taraftan, 25.11.2008 tarih ve 27065 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5810 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerle, 01.01.2009 tarihinden geçerli olmak üzere Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar; bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85'ini yurtdışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretlere gelir vergisi istisnası getirilmiştir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilecektir.

10.11.3 Diğer vergiler

25.11.2008 tarih ve 27065 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5810 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin sonucunda, 01.01.2009 tarihinden geçerli olmak üzere Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar; bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır. İlgili değişiklikte işletmelerin üretim faaliyetinde bulunup bulunmadığına veya 06.02.2004 tarihi itibarı ile faaliyet ruhsatı alıp almadığına bakılmaksızın bölgede faaliyet gösteren tüm mükellefler damga vergisi ve harç istisnasından yararlanabileceklerdir.

10.11.4 KDV istisnası

KDV Kanunu'nun 16/1-c maddesi uyarınca serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların ithalatı KDV'den istisnadır. Ayrıca serbest bölgelerde verilen hizmetler aynı Kanun'un 17. maddesinin 4. fıkrasının 5228 sayılı Kanun'la değiştirilen (ı) bendi uyarınca; serbest bölgelerdeki müesseseler için yapılan fason hizmetler ise Kanun'un ihracat istisnası ile ilgili 11. maddesinin 1/a fıkrası uyarınca katma değer vergisinden istisnadır.

10.12 Kültür yatırımları desteği

Bireyin ve toplumun kültürel gereksinimlerinin karşılanması; kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir kültürün birer örneği haline getirilmesi; kültürel iletişim ve etkileşim ortamının etkinleştirilmesi; sanatsal ve kültürel değerlerin üretilmesi, toplumun bu değerlere ulaşım olanaklarının yaratılması ve geliştirilmesi; ülkemizin kültür varlıklarının yaygınlaştırılması ve ülke ekonomisine katkı yaratan bir unsur olarak değerlendirilmesi, kullanılması ile kültür merkezlerinin yapımı ve işletilmesine yönelik kültür yatırımı ve kültür girişimlerinin teşvik edilmesini sağlamak amacıyla 5225 sayılı Kanun düzenlenmiş ve belge alınması kaydıyla çeşitli destekler sağlanmıştır.

28.09.2008 tarih ve 27011 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Verenlere Verilen Devlet Yardımı, Teşvik ve Desteklerde Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınacak Borcu Yoktur Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ" kapsamında 5225 sayılı Kanun kapsamında sağlanan teşviklerden sigorta primi ödeyen paylarında indirim, su bedeli indirimi ve enerji desteği gibi destek ve teşviklerin 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 90. maddesinin 6. fıkrası kapsamında sağlanan Devlet yardımı, teşvik ve destekler olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Söz konusu teşviklerden yararlanabilmenin ön koşulu ise ödeyenlerin Türkiye genelinde yazının verildiği tarih itibarıyla muaccel olan sosyal sigorta ve genel sağlık sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunmadığına ya da bulunması durumunda söz konusu borçların tecil ve taksitlendirildiği ya da yapılandırıldığı için Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüklerinden alınacak yazı ile teyit edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca ödeyenlere 01.10.2008 tarihinden önce verilen Devlet Yardımı, teşvik ve desteklerin bu tebliğ kapsamında değerlendirilemeyeceği ifade edilmiştir.

10.12.1 Taahhüt mal tahsis

Kültür ve Turizm Bakanlığı, kültür yatırımı ve girişimleri için taahhüt mal tahsis etmeye yetkilidir. Hazineye ait olup Bakanlıkta tahsisli taahhüt mallar, Bakanlıkça direkt tahsis edilebilmektedir.

Tahsis edilen, ancak tahsis iptal edilen veya tahsis süresi sona eren taahhüt mallar üzerinde bulunan yapı, tesis ve mütevellat bedelsiz olarak Hazineye intikal etmektedir. İlgililer, bunlar için

herhangi bir hak veya bedel talep edemezler.

10.12.2 Gelir vergisi stopajı indirimi

Belge almı kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, ilgili idareye verecekleri aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri, sadece belgeli yatırım veya girişimde çalı tıracakları için ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, yatırım a masasında üç yılı a mamak kaydıyla % 50'si, işletme a masasında ise yedi yılı a mamak kaydıyla % 25'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden silinmektedir.

10.12.3 Sigorta primi desteği

Belge sahibi kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, ilgili idareye verecekleri aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri, sadece belgeli yatırım veya girişimde çalı tıracakları için ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin, yatırım a masasında üç yılı a mamak artıyla % 50'si, işletme a masasında ise yedi yılı a mamak artıyla % 25'i, Hazinece kar ılanmaktadır.

10.12.4 Su bedeli indirimi ve enerji desteği

Kültür yatırımı ve girişimleri; su ücretlerini yatırım veya girişimin bulunduğu yörede uygulanan tarifelerden en düşük üzerinden ödeyebilmektedirler. Bu yatırım veya girişimin elektrik enerjisi ve doğal gaz giderlerinin % 20'si beş yıl süreyle Hazinece kar ılanmaktadır.

10.12.5 Yabancı uzman personel ve sanatçı çalı tırabilme

Belgeli kültür yatırım veya girişimlerinde, Bakanlık ve Çı leri Bakanlı ının görüşü alınarak Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlı ınca verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatçı çalı tırılabilir.

Ancak bu şekilde çalı tırılan yabancı personelin sayısı toplam personelin % 10'unu a mamaktadır. İlgili personel, en erken işletmenin faaliyete geçmesinin üç ay öncesinden itibaren çalı mayaya başlayabilmektedir.

10.12.6 Hafta sonu ve resmi tatillerde faaliyette bulunabilme

Belgeli kültür girişimleri ile belge kapsamındaki diğer birimler belgede belirlenen çalı ma süresi içinde hafta sonu ve resmi tatillerde de faaliyetlerine devam edebilmektedirler.

10.13 Diğer tevikler

10.13.1 Eğitim kurumlarına ilişkin destek

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince; okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarının işletilmesinden elde edilen kazançlar, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde beş yıllık vergilendirme dönemi gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır. İstisna, okulların faaliyete geçtiği yıl vergilendirme döneminden itibaren başlamaktadır. Kurumlar için Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalı an derneklere bağlı rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden elde edilen kazançlar da istisna kapsamına girmektedir.

Özel eğitim ve öğretim kurumları ile rehabilitasyon merkezlerinin istisnadan yararlanabilmesi için 01.01.2006 tarihinden itibaren faaliyete geçmeleri gerekmektedir. 01.01.2004-31.12.2005 tarihleri arasında faaliyete geçenler için ise yürürlükten kalkan 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümlerine riayet edilmesi gerekmektedir.

Eğitim öğretim işletmeleri ile rehabilitasyon merkezleri kazanç istisnasından yararlanan mükelleflerin, işletilen okul ve merkezlere ilave olarak yeni okul veya merkez açmaları durumunda, yeni açılan okul veya merkezden elde edilen kazanç, istisna uygulaması açısından ayrı bir birim olarak değerlendirilecektir. Diğer bir ifade ile, istisna uygulaması okul veya merkez bazında yapılacaktır.

İlgili yasal mevzuat çerçevesinde yeni bir okul açılması olarak tanımlanmayan, mevcut okul kapasitesinin genişletilmesi veya başka bir binaya taşınması hallerinde ise istisna uygulaması söz konusu olmayacaktır. Diğer taraftan, eğitim tesisleri ile rehabilitasyon merkezlerinde yer alan büfe, kantin, kafeterya, kitap satışı gibi tesislerin gerek bizzat işletilmesinden gerekse kiraya verilmesinden elde edilen kazançlara istisna uygulanması da söz konusu değildir.

Eğitim ve öğretim istisnasından yararlanan mükelleflerin bu işletmeleri başka bir kuruma devretmeleri halinde, istisna, devralan kurum tarafından devreden kurumun faydalanmadığı dönemler itibarıyla uygulanabilecektir.

10.13.2 ihracatın finansmanı ve Türk Eximbank kredileri

Türk Eximbank, ihracatçıları, ihracata yönelik üretim yapan imalatçıları ve yurtdışında faaliyet gösteren girişimcileri kısa, orta-uzun vadeli nakdi ve gayrinakdi kredi programları ile desteklemektedir. Ayrıca, vadeli satış işlemlerini teşvik etmek ve bu yolla ihracat hacmini artırmak, yeni ve hedef pazarlara girilmesini kolaylaştırmak amacıyla vadeli ihracat alacaklarını iskonto etmektedir.

10.13.3 Türk Eximbank sigorta programları

ihracat kredi sigortası programları ile ihracatçı firmaların ihraç ettiği mal bedellerinin, ticari ve politik risklere karşı belirli oranlarda teminat altına alınması ve sigortalı firmaların gerek Türk Eximbank nezdinde doğrudan veya doğrudan alacak haklarını ticari bankalara temlik etmek suretiyle, gerekse kambiyo senedine bağlı vadeli alacaklarını ister Türk Eximbank'da, isterse Türk Eximbank onayı ile ticari bankalarda iskonto ettirmek suretiyle hem sevk öncesi, hem de sevk sonrası dönem için düzenli finansman imkanına erişimeleri amaçlanmaktadır.

10.13.4 Türk gemi siciline kayıtlı gemilere ilişkin gelir ve kurumlar vergisi istisnası ile personele ödenen ücretlere ilişkin gelir vergisi istisnası

Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar, gelir ve kurumlar vergileri ile fonlardan istisnadır. Ayrıca Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydedilecek gemilere ve yatlara ilişkin alım, satım, ipotek, tescil, kredi ve navlun mukaveleleri; damga vergisine, harçlara, banka ve sigorta muameleleri vergisine ve fonlara tabi tutulmazlar.

Türkiye'de inşa edilen gemi ve yatlardan anılan Sicile kayıtlı olanların işletilip işletilmediğine bakılmaksızın devrinden elde edilen kazançlar ile Sicile kayıtlı gemilere ait ihtiyaç fazlası malzeme ve sabit kıymetlerin, deniz taşımacılığı faaliyetinin yürütülebilmesi için gemide bulunması zorunlu olan malzeme ve sabit kıymetlerden olması halinde, devrinden elde edilen kazançlar ayrıca

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik Ltd. ti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

DIN EN ISO 9001:2000
Sertifika Tescil no:
01 100 042822

kurumlar vergisinden istisna bulunmaktadır.

Öte yandan, Türk Uluslararası Gemi Sicilinde kayıtlı gemilerde ve yatlarda çalışan personele ödenen ücretler gelir vergisinden istisna bulunmaktadır.